

Novi grobovi

Mary Kirn
Po dolgi bolezni je preminula na svojem domu na 21750 Ivan Ave. Mary Kirn, rojena Dovjak, st. 79 let. Tukaj zapuščala moža Antona, doma iz Vel. Bukovnice, fara Ilirska Bistrica, s katerim sta pred kratkim praznovala 57-letnico zakonskega življenja, otroke: Tino Jagodnik, Johna, Rose, Alice Nohava, Josephine King, Mildred, Josepha in Frances Ferilla, 7 vnukov, 2 pravnuke; brata Josepha in Paula, oba v Penna., ter več drugih sorodnikov. Rojena je bila v Cerknici, v Ameriki je bila 57 let. Bila je članica Janeza Krstnika št. 71 ABZ in Društva Vipavski raj 312 SNPJ. Družina je dolgo let živela na 14904 Westropp Ave. Pogreb se vrši v torek jutraj ob 8:15 iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev sv. Kristnine ob deveh, nato na pokopališče Kalvarijska.

Frances Kastelic
V petek popoldne je preminula v sv. Alexis bolnici Frances Kastelic, rojena Pakiz, v starosti 70 let, stanujoč na 10301 Prince Ave., doma iz Ribnice, odkoder je prišla sem pred 53 leti. Pokojna je bila članica Podružnice št. 15 SZZ. Zapuščala sinove Franka, Anthonyja, Johna in Edwarda, hčer Francisa Pischinza, vnuke in vnukinje. Pogreb je danes jutraj ob 8:30 iz Louis Ferofilja pogreb. zavoda v cerkev sv. Lovrenca ob deveh, potem na pokopališče Kalvarijska.

George Rendulic
V soboto večer je preminul v St. Alexis Hospital 84 let stari George Rendulic, stanujoč na 955 E. 218 St., doma v Karlovcu. Tu zapuščala soprogo Mary, roj. Gombetz, sina Johna Rand v Mentorju, hčer Mrs. Ann Katuc, 7 vnukov in 13 pravnukov. Bil je član društva Sloboda HBZ. Pogreb oskrbuje Mary A. Svetek pogrebni zavod na 478 E. 152 St. Čas pogreba še ni določen.

Kaj počno naši najnoviji lovci v Argentini?
BUENOS AIRES, Arg. — Naše strateško zračno poveljstvo je poslalo nekaj naših najnovjših U-2 letal na reakcijski pogon v Buenos Aires, da tam delajo poskusne polete. Uradno trdijo, da nabirajo samo vzorce zraka, da bi ugotovili, ali so zadnje ruske atomske eksplozije kaj okužile zrak na južni polobli. Menda pa to ne bo res, kajti Argentina leži vendarle malo predaleč od Sibirijske, kjer imajo Rusi svojo oporišča za preiskušanje atomske sile.

DESET MILIJONOV NEPIŠMENIH V DEŽELI CLEVELAND, O. — Philip Klein, predsednik Zveze za vzgojo odraslih, je dejal, da na konferenci omenjene organizacije, da je za njo še dosti dela v deželi, kjer je 10 milijonov ljudi, ki ne znajo ne brati ne pisati.

Vremenski prerok pravi:
Naletavanje snega. Vetrovno in hladno. Najvišja temperatura 34.

BREZPOSELNOSTI SE NE BO TAKO KMALU KONEC

Delavsko tajništvo je mnenja, da brezposelnosti še ne bo skoro konec in je zato Kongresu svetovalo podaljšanje brezposelne podpore. Finančni odbor Predstavnikega doma je že odobril predlog za podaljšanje, sodijo, da bosta to storila tudi Predstavniški dom in Senat še pred Veliko nočjo. — Zvezna podpora brezposelnim konča po sedanjem zakonu z 31. marcem.

WASHINGTON, D. C. — Delavsko tajništvo je preko svojih zastopnikov razložilo pretekli petek finančnemu odboru Predstavnikega doma, da bo po njegovih podatkih brezposelnost še precej časa težila našo deželo. Delovna sila narašča pri sedanjem stanju našega gospodarstva hitreje kot delavna mesta, oziroma potreba po delavni sili. Produkcija na posameznega delavca je v zadnjih letih vidno narasla preko one pred nekaj leti. Boljši in popolnejši stroji povečavajo produkcijo in zmanjšujejo potrebo po delovni sili.

Iraška vojna letala napadla sirijsko vas

Združena arabska republika javlja, da so v soboto tri iraška letala obstreljevala sirijsko obmejno vas. — Naser znova ožigalsal komuniste.

KAIRO, Egipt. — Že pretekli torko so iraška letala ba je obstreljevala neko sirijsko obmejno vas. Preteklo soboto so znova priletela nad sirijsko ozemlje in obstreljevala neko vas, ki leži 6 milj od meje. Napadla so jo tri iraška letala s strojnimi in raketami. Poročilo omenja škodo, ne navaja pa, ali je bilo tudi kaj človeških žrtev.

Od neuspelega vojaškega upora v Iraku preteklo nedeljo so se odnosi med Irakom in Združeno arabsko republiko očitno poslabšali. Egipčanski Naser je ponovno napadel komuniste kot orodje tujih sil v arabskem svetu in poudaril, da bodo vojaške sile Združene arabske republike znale preprečiti vmešavanje tujih sil v arabski svet. Tekom štirih dni je štirikrat govoril proti vplivu komunistov v arabskem svetu in proti iraškemu predsedniku vlade gen. Kasemu.

Bagdad je na te napade Naserja odgovoril, da bo znal čuvati svojo neodvisnost, če bo treba tudi z vojaštvom. Člani Arabske lige, v kateri so povezane vse arabske države, skušajo posredovati med Naserjem in Kasemom ter vzpostaviti zopet vsaj oziroma znošen sosedsstva, če že ne morajo doseči prijateljstva.

Nov postopek pri izdaji imigrantskih viz

NEW YORK, N. Y. — Zastopnik državnega tajništva je povedal na konferenci Sveta za naturalizacijo in državljanstvo v New Yorku, da je državno tajništvo tekom lanskega leta vplejalo pri naših konzulatih v Kanadi in Mehiki nov postopek dajanja viz imigrantom. Kakor hitro je naš pristojni urad ugotovil, da imigrant lahko dobi vizo, so imigrantu poslali spisek vseh dokumentov, ki jih je treba predložiti. Imigrant sam je potem moral nabrati vse dokumente in jih predložiti uradu, na kar so mu kratkim potom dali vizo. Kako bodo po novem postopku obravnavali begunce, pa zastopnik ni povedal.

Ike povedal, kakšni naj bodo kongresniki

WASHINGTON, D. C. — Predsednik Eisenhower je ob priliki sprejema delegacije republikanskih sodruidnikov med drugim tudi omenil, naj lokalne organizacije pazijo, koga bodo postavljale za kandidata za Kongres. Po njegovem bi vsak kandidat moral biti tako odličen politik, da bi ga stranka pozneje lahko kandidirala kar za predsednika republike. To je precej huda kvalifikacija za kandidate, obenem pa tudi hud poper za nekatere novopečene kongresne politike.

Vojaštvo naj spravi domačine k 'pameči'

Oblasti so nastopile z veliko vojaško silo v nemirnih predelih Njase, da bi preplašile domačine in jih pripravile k pokorščini in spoštovanju zakonov.

BLANTYRE, Njasa. — Oblasti Srednje - afriške federacije, katere del je dežela Njasa, so nastopile pretekli teden z veliko vojaško silo, ki naj bi napravila na domačine vtis moči, ki se ji ne kaže postavljati po robu. To je bila doslej največja vojaška operacija v tej deželi, odkar je prep nekaj tedni prišlo do sedanjih nemirov.

Oblasti so poslale južni del Njase, kjer je v zadnjih tednih dejanska oblast vlade prenehala, preko 800 mož veteranov iz vojne proti komunističnim gerilcem v Malaji. Pri vojaškem nastopu je sodelovalo večje število letal, lovcev in bombnikov.

Pri operacijah sta bila dva domačina mrtva, večje število pa prijetih.

Domače prebivalstvo Njase, ki šteje preko 3 milijone ljudi, med katerimi je samo okoli 8.000 belcev, zahteva ločitev Njase od Rodezije in njeno povezavo s Tanganjiko, Ugando in Belgijskim Kongom v Zvezo držav Osrednje Afrike, kjer bo vsa oblast v rokah domačinov ne pa belcev, kot je slučaj v Srednjeafriški federaciji, v katero so povezane Južna in Severna Rodezija in Njasa.

Kanadske reke imajo po nekaterih cenitvah eno četrtino uporabne električne sile na vsem svetu.

Hruščev poslal tovariše v London na političen tečaj

MOSKVA, ZSSR. — Naj človek misli o tovarišu Hruščevu, kar hoče, okretnosti mu ne more odrekat. Ni na primer nobena tajnost, da ima Hruščev še zmeraj nekaj tovarišev, ki si upajo, da mu ugovarjajo. Mednje spada tudi nekaj članov izvršilnega odbora, ki jih baje vodi tovariš Suslov. Ta "opozicija" kritizira posebno rada sedanjost sovjetsko zunanjo politiko.

Hruščev je sedaj poslal Suslova in še štiri njegove somišljenike na političen tečaj v London. Poučevali jih bodo na tem tečaju angleški levičarski socialisti z Bevanom na čelu. Ideja tovariša Hruščeva ni slaba: Naj moskovski nergači sami slišijo na lastna ušesa, kaj mislijo o mednarodnem položaju tuji politiki, ki imajo komuniste ob vsaki priliki zelo radi.

SLOGA MED ZAVEZNIKI JE V RESNI NEVARNOSTI

Združene države so obljubile Franciji atomski reaktor za podmornico, pa so nato obljubo umaknile, ker ne zaupajo v zanesljivost francoske vojne mornarice pred vojuni. Francija je odtegnila del svoje vojne mornarice izpod poveljstva NATO za slučaj vojne češ, da jo sama nujno potrebuje. — London čaka na ameriške predloge za rešitev berlinske krize.

WASHINGTON, D. C. — Ko bi morala biti sloga in povezanost med zahodnimi silami najbolj trdna in očita, so se pokazale pred svetovno javnostjo razpoke v zvezi, ki naj brani ne samo Zah. Berlin, ampak ves svobodni svet pred komunističnimi željami po osvajanju in širjenju svoje moči. Preteklo sredo je Francija obvestila NATO, da potrebuje svojo vojno mornarico v Sredozemlju v taki meri sama, da jo v slučaju vojne ne bo mogla dati na razpolago poveljstvu NATO. Sedaj prihaja v javnost spoznanje, da je to posledica starega nezadovoljstva Pariza z Washingtonom in Londonom. De Gaulle je sedanjost mednarodno napetost izkoristil, da bi utrdil položaj Francije v zahodnem zavezniškem taboru.

Ko je prišel De Gaulle lansko pomlad na oblast, je predložil Londonu in Washingtonu ustanovitve nekakega posebnega sveta treh, ki naj bi vodil NATO. Proti temu so protestirale manjše članice NATO, zavrnila pa sta ta predlog tudi Washington in London. Da bi Francoze pomiril, je Dulles že lani obljubil, da jim bodo Združene države dale atomski reaktor za prvo atomsko podmornico francoske vojne mornarice. Ta obljuba je bila težka, ker je kongresni odbor za atomsko silo do Francije preveč nezaupljiv. Boji se, da bi skrivnosti atomskih podmornic, v razvoju katerih je Amerika daleko pred Sovjeti, prešle iz francoskih rok v — sovjetske. Odbor se je odločno uprl in vlada je morala svojo obljubo Parizu — požreti, med tem ko bodo Angleži atomski reaktor za podmornico dobili. Posledica tega naj bi bila sedanja umaknitev francoske mornarice izpod poveljstva NATO.

De Gaulle se je povezal z Adenauerjem, predsednikom začasne vlade, in skuša sedaj uveljaviti svoje stališče in svoje poglede v važnih mednarodnih vprašanjih, seveda tudi v berlinski krizi.

London čaka
LONDON, Vel. Brit. — Predsednik britanske vlade Harold Macmillan je po svoji vrnitvi iz Moskve obiskal Pariz in Bonn. Povsod je skušal obrazložiti sedanjost berlinsko krizo s stališča, kot jo gleda on. V Parizu in Bonnu so ga vljudno poslušali in dali za javnost neko izjavo o soglasju in enotnosti v "načelih in postopku", v resnici pa so ostali pri svojem mnenju.

Macmillan bo jutri v Ottawi in pojde v Washington, da se pogovori z Eisenhowerjem in njegovimi sodelavci o tem, kaj naj Zahod ukrene, predno bo berlinska kriza prerasla v resno nevarnost svetovnemu miru. Washington baje nima nobenega trdnega načrta, ampak čaka, da se bo odločal tekom samega razvoja krize, kot bodo razmere shtevale, pri tem pa bo vojaško pripravljen tudi za najhujše.

Angležem to ne gre v račun. Oni se zavzemajo za razgovore na vrhu, ki so po njihovem mnenju edini zmožni preprečiti polom. Pariz in Bonn sta bližje stališču Washingtona kot Londona, če nista celo odločnejša od Washingtona.

Bodimo pri vsaki vožnji previdni in zmanjšujmo število žrtev!
Volitve na Nizozemskem niso spremenile položaja
HAAG, Niz. — Na Nizozemskem so imeli parlamentarne volitve, ki pa niso prinesle nobene spremembe v sestavi 150-članske poslanske zbornice. Vse stranke so v glavnem ohranile svoje pozicije.

Katoliška ljudska stranka in socialistična stranka imata vsaka svojo tretjino parlamenta. Ostalo tretjino imajo razne protestantske stranke, liberalci in par komunistov.

Na krmilo bo zopet prišla — seveda po dolgih pogajanjih — sedanja koalicija ljudske in socialistične stranke. Volitve same so potekale mirno, zanimanja zanje ni bilo preveč, ker so vsi čutili, da ne bodo prinesle kakih bistvenih sprememb.

Molitev za svetovni evharistični kongres
Sveti oče je sestavil daljšo molitev za svetovni evharistični kongres, ki se bo vršil prihodnje leto od 31. julija do 7. avgusta v Munchenu na Bavarskem.

Iz Clevelanda in okolice

Rojenice — Mr. in Mrs. Cooper z Lake Shore Blvd. v Willowicku se je v petek rodila hčerka, ki bo delala družino starejšima bratoma in sestrici. Srečna mamica je hčerka dr. in Mrs. Skur, ki sta s tem postala 13-ič stari oče in stara mati. Čestitamo!

Card Party — Oltarno društvo in Bratovščina sv. rožnega venca fare sv. Hieronima (St. Jerome's) prirejata v četrtek, 19. marca, popoldne ob enih v šolski dvorani card party. Dobiček dobe šolske sestre. Predsedstvo pripravljalnega odbora je v rokah Mrs. Frank Perko, pomagata pa ji kot podpredsednica Mrs. A. J. Eppich in posebni odbor.

Zadušnica — Jutri ob 11.30 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Johna Kovacia v spomin 3. obletnice smrti.

Nenadno zbolel — G. Lojze Peterlin z 1092 E. 64. St. je nenadno zbolel, bil prepehlan v St. Vincent Charity bolnišnico in operiran.

Uspela prireditelj — Glasbena Matica je podala včeraj v SND na St. Clair Ave. opero Sestra Angelika in koncert narodnih pesmi v splošno zadovoljstvo občinstva, ki je lepo napolnilo veliko dvorano. Podrobno poročilo bo objavljeno v četrtek.

Rojenice — G. Cenetu in ge. Ani Rak, 1857 Empire, se je včeraj rodil v Huron Rd. bolnišnici tretji sinček. Iskreno čestitamo!

V bolnišnico — V petek sta bila prepeljana v Highland View sanatorij Mr. in Mrs. Klisuric.

Zadušnica — Jutri ob 6.30 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Terezijo Kašič v spomin 11. obletnice smrti.

Vaja — Slovenski oder ima nocoj ob 7.30 v Baragovem domu vajo za prvo in tretje dejanje igre "On in njegova sestra."

VAJNOVEJŠE VESTI

WASHINGTON, D. C. — Nocoj ob 9.30 bo govoril preko televizije in radio predsednik Eisenhower o berlinski krizi. To bo eden najpomembnejših njegovih govorov. Napovedujejo, da bo posebno opozoril na nesmiselnost atomske vojne, ki grozi svetu.

BEIRUT, Lib. — Irak je ukazal vsem državljanom Združene arabske republike, da morajo tekom 24 ur zapustiti njeno tla. Sirija je objavila poročilo o novem napadu Iraka na sirijska tla.

CLEVELAND, O. — Včerašnji vihar, ki je divjal z brzino 82 milj na uro preko mesta, je pustil za sabo enega mrtvega, tri ranjene in precejšnjo škodo, med drugim na strehi mestne hiše, ki jo je delno odtrgal.

MILWAUKEE, Wis. — Preko nedelje je padlo v državah Srednjega zapada ponekod do več čevljev snega. Snežni zameti so ustavili promet posebno v severnem delu Wisconsinu in Michiganu. Pošniški vlak z okoli 150 osebami je ostal v snežnem zametu v severnem Wisconsinu.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0828 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week in July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Entered as second class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

No. 52

Mon., March 16, 1959

Boj za atomske elektrarne

Pri nas je atomsko silo preiskala in razvila javna roka. Federalna administracija je investirala milijone, preden je dosegla prvo praktično, toda žal ne priporočljivo uporabo: atomske bombe v zadnji vojni proti Japonski. V tistih časih ni hotel noben zasebnik vložiti denarja v tako tvegan posel, federacija pa je skrbno varovala vse tajnosti proizvodnje atomske sile. Niti našim domačim podjetjem, niti našim zaveznikom za mejo nismo hoteli zaupati nobenih skrivnosti o atomski sili.

Med tem so Rusi sami našli pot do atomske in celo vodikove bombe, potreba za elektriko je pa rastla vedno hitreje. Skrivanje je postalo odveč, proizvodni stroški za, recimo, atomsko elektriko so pa začeli padati. Tak je bil položaj še pred nekaj leti. Takrat je tudi butnil na dan spor, kdo naj postavlja atomske elektrarne. Jasnó je bilo namreč že takrat, da bodo postale atomske elektrarne ne samo gospodarska potreba, ampak da se bo proizvodnja atomske elektrike počasi tudi tako pocenila, da bo lahko konkurirala z elektriko, ki jo sedaj dobivamo s pomočjo vode, premočja in nafte.

Naša federalna uprava se je takrat, to je bilo v začetku Eisenhowerjevega režima, postavila na stališče, naj proizvodnja atomske elektrike prevzame počasi privatna podjetnost, država pa naj se umakne od tega posla. V prehodni dobi naj javna in zasebna podjetnost sodelujeta. Tako je bilo in je tudi stališče republikanske stranke. Demokratije so drugega mišljenja. Pravijo, da je federacija že dosti žrtvovala za atomsko elektriko in da naj sedaj uživajo sadove teh žrtev vsi in ne samo nekaj zasebnih atomskih elektrarn. Mislijo, da je bolj prav, da federacija postavlja atomske elektrarne, pri tem pa ne odkanja sodelovanja s privatnimi podjetji, toda glavno besedo naj ima zmeraj sama.

Boj med obema načeloma je bil zelo hud, dokler je bil na čelu atomske komisije sedanjí tajnik za trgovino Strauss. Ta je branil vneto interese zasebnih elektrarn in se pri tem tako sprl z demokrati, ki imajo večino v kongresnem atomskem odboru, da je od tega imelo veliko škodo preiskovanje atomske sile. Še zmeraj ni namreč dognano, kateri način proizvodnje atomske elektrike naj bi bil najcenejši. Strauss je končno uvidel, da je samo kamen spod-tike pred kongresnim odborom, in je odstopil.

Eisenhower je izbral za naslednika v predsedstvu atomske komisije McCone, ki je v začetku poskusil vzpostaviti dobre odnose s kongresnim odborom za atomsko silo. Kazalo je, da se mu bo to namen tudi posrečil. Zadnje čase je pa tudi on prišel v preprič z demokratsko večino v odboru. Bistvo spora je ostalo staro. Demokratije zagovarjajo stališče, naj bodo atomske elektrarne javna last, McCone pa pravi, naj se posla počasi polastijo zasebne elektrarne. V bistvu zastopa torej isto stališče, kot ga je preje zastopal Strauss.

Konkretno povedano, McCone bi rad videl, da atomska komisija omeji svoje delo samo na preiskovanje, katere vrste atomskih elektrarn bi bile najcenejše. V ta namen je v okviru atomske komisije nabral 75 milijonov dolarjev za šest novih tipov atomskih elektrarn. Federacija naj bi postavila dva reaktorja, zasebne elektrarne — s federalno pomočjo — pa ostale štiri. Ako bi zasebne elektrarne ne hotele sodelovati, naj bi atomska komisija postavila vseh šest reaktorjev.

Demokratom se zdi ta načrt preveč jozljiv. Sumijo, da ga hoče atomska komisija porabiti samo za plašč, pod katerim bi bogato podpirala zasebno inicijativo na tem polju pri tem pa zanemarjala postavljanje javnih atomsk. elektrarn. Poleg tega naj atomska komisija nadaljuje tudi s preiskavo uporabe atomske sile na področjih izven atomskih elektrarn. Demokratije zahtevajo konkretno, naj atomska komisija postavi dve veliki atomski elektrarni, zgradi tanker za nafto na pogon z atomsko elektriko, in postavi še nekaj manjših elektrarn, da bi od tam dobivale elektriko razne lokalne javne ustanove za prodajo električnega toka, na primer za druge itd.

V tem sporu sta važni dve točki: kako daleč naj federacija sodeluje ne samo s privatnimi elektrarnami, ampak tudi z lokalnimi javnimi zavodi za prodajo električnega toka, in koliko kapitala bi bilo treba investirati v en in drugi načrt.

McCone je že začel popuščati in išče kompromis s kongresnim atomskim odborom. Demokratije so postali nepopustljivi, nočejo odstopiti o svojega programa. Zadnje besedo bo imel predsednik Eisenhower. On bo namreč odločil, koliko kapitala sme porabiti atomska komisija. Do sedaj je stal tudi on na stališču, naj preide proizvodnja atomske elektrike v privatne roke. To svojo načelno stališče utemeljuje še s potrebo po varčevanju z javnimi investicijami. Demokratiški načrt namreč ne pomeni nič drugega kot povečanje federalnega primanjkljaja in mal prispevek k inflaciji.

Demokratije radi tega niso izgubili svoje samozvesti. Ne bojijo se združenega odpora Eisenhowerja in njegove atomske komisije in nočejo popuščati. Boj med administracijo in Kongresom radi tega ne bo kratek in tudi ne dolgočasen. Ako naš čas ne bi moral posvetiti toliko pozornosti zunanjí politiki, bi bil spor o atomskih elektrarnah gotovo v središču politične javnosti.

Ves spor ne bi bil sam po sebi važen, ako od njegove rešitve ne bi bila odvisna smer elektrifikacije Amerike. Gospodarski razvoj pove jasno, da bo potreba po električnem toku rastla tako hitro, da bo del povpraševanj po elektriki moral biti tekom par desetletij pokrit s tokom iz atomskih elektrarn. Kdo bo takrat dobavljal tok, privatne ali javne elektrarne, na to vprašanje bomo dobili odgovor že sedaj. Mislimo, da bo odgovor bolj vpošteval demokratsko kot republikansko stališče.

BESEDA IZ NARODA

Joliet, Ill. — Pri nas v Jolietu se pripravljamo na mestne volitve. Kip je postavljen na pročelje banke nominacijske volitve. V torek 21. aprila pa bomo imeli končne volitve, v katerih bomo izvolili mestnega župana, tri koncilmane in policijskega mestnega sodnika. Sistem mestne uprave ostane, kakoršnega imamo sedaj to je, da mestni svet z županom na čelu najame in nastavi upravitelja mestne uprave, "City Manager"ja.

Včasih, ko je bilo menda manj dela in zaslužek manjši, so se mnogi borili ob volitvah za razne kandidate, ki so jim tu in tam obljubovali kakšne politične službe in dela. Zdaj pa tega zanimanja ni več toliko. Plače po industrijskih delavnicah so marsikje boljše kakor pa v političnih službah, bolj stalne in manjše odgovornosti. Časi so se pač spremenili, kakor so se tudi na vseh drugih poljih življenja.

* ZIMA JE VNDAR POPUSTILA. Dolga in ostra je bila leta. Ne bomo jo tako hitro pozabili. Pobralla je vsem nam precej novaca iz žepov za kurjavo in gretje domov. Pa tudi škode je naredila tu in tam z ogromno množino snega, kar je pozneje ko je prišlo do otajanja po nižavah povzročilo mnogo poplav. Po nižavah ob reki Kankekee je voda odnesla na desetine poletnih koč (cottages). Kar zmanjkalo jih je in šle so z valovi in ledenimi ploščami, ko se je začelo odtajati. Tudi naprej po nižavah ob reki Illinois, ko se obe reki združita je povzročeno mnogo škode.

* ZIMA JE MED NAMI POBRALLA tudi več naših pionirjev in pionirk tekom zadnjih mesecev. O nekaterih so že bila poročila objavljena. Zadnje čase so preminuli med nami sledeči:

— Po dolgi bolezni je preminul naš poznani pionir rojak Anton Škof, star 82 let. V Jolietu je bival nad 64 let. Živel je na naslovu 1254 Elizabeth St. Iz starega kraja je prišel leta 1895. Po poklicu je bil tesar (carpenter) in je kot tak dolga leta delal pri Champion Machinery Co., odkoder je šel l. 1950 v pokoj. Zapušča žalujočo vdovo Barbaro, sedem sinov in tri hčere. Bil je zvest član večih političnih društev in član društva Presv. Imena fare sv. Jožefa, odkoder je bil pokopan na naše farno pokopališče. Žalujoci družini sožalje, pokojnik pa naj spava v miru!

— Pred nedolгим je umrla Mrs. Klara Werhovšek, stara 83 let. Bivala je zadnja leta pri svoji hčeri Mrs. John Chignoli na 2400 Clement St. V Jolietu je bivala kakih 46 let. Njen mož Martin Werhovšek je umrl leta 1939 in od tedaj naprej je bila vdova. Bila je članica večih društev in spadala je k fari sv. Ane. Pokopali so jo na pokopališču sv. Jožefa na našem hribu.

— Pred kratkim je tu umrl ro-

jak pionir Matthew Kožuh. V Ameriki, tu v Jolietu je bival 57 let. Dolga leta je delal za United Gas Co. Od leta 1940 naprej je živel v pokouju in je dolgo časa bolehal. Žena mu je umrla lani v oktobru. Tu zapušča enega sina in tri hčere. Bil je član dr. sv. Antona št. 87. KSKJ. Pokopan je bil iz cenke sv. Jožefa na farno pokopališče istega imena.

— Smrt je pobralla tudi rojakinjo pionirko Mrs. Anno Božich, ki je bivala na naslovu 165 Bridge St. Umrla je v starosti 77 let. V Jolietu je živila nad 55 let vedno v eni in isti hiši. Njen pokojni mož je preminul leta 1941. Pokojnica je bila delavna pri večih cerkvenih in političnih društvih. Za njo žalujejo 3 sinovi in 4 hčere. Pokopali so jo iz cerkve sv. Jožefa na farno pokopališče sv. Jožefa.

Pokojni naj počivajo v miru, sorodnikom pokojnih pa iskreno sožalje!

* POLITIČNI KRIZI IN TEŽAVI PO SVETU. — Pred nekaj časi že so ugotovili, da vzroki krvavih spopadov med državami in narodi so večinoma gospodarska tekmovanja med državami. Je še mnogo drugih razlogov, ki spopadom prispevajo, toda več ali manj izvirajo v glavnem iz gospodarskih težav.

V človeško naravo je položena ambicija (poželjivost) po napredku. Človek brez vsakih ambicij je v gospodarskih ozirih mrtev. Vse eno mu je: "ali raste trava, ali ne." — pravimo. Taki niso preveč koristni gospodarstvu. Prehudo ambiciozen človek pa ni napredka nikoli sit. Je tak, kakor da boleha na "ta lačni jetiki" — več in več hoče! In takih je veliko.

Tu se začne. Kar na svojo ulico pogledmo. Gospodarsko tekmovanje se pričinja že tu. Par trgovcev je, pa drug drugega hoče prekositi. Če greš k enemu, te drugi že črno izpod čela gleda. Nekateri imajo dar vlnudnosti in potrpežljivosti in se znajo brzdati, da vsaj na zunanaj ne kažejo svoje "eufridnosti" v takih slučajih. Mnogi pa niti tega ne znajo in mnogi si ne morejo pomagati, da bi svojo "eufridnost" tudi ne izražali. Imenujejo to "oliko" ali "neoliko," tako je.

Države in narodi obstoje iz nas ljudi. In če ima kakra država večjo ugodnost kakor druga, recimo, da ima več naravnih virov, rudnin, olja, lesa, itd. ima naravno več za prodati kakor druga država, ki tega nima. Druga zopet ima več in bolj razvito industrijo ima na podlagi tega boljše prilike za trgovanje, kakor druge, ki tega nimajo. Vse to dela in ustvarja dobro trgovino in ta jo bogati. Take države napredujejo. Druge, ki tega nimajo, so gospodarsko zaostajale in tem to ne ugaja, kakor kaj takega ne ugaja trgovcu, če njegov tekmeč bolje uspeva, kakor on.

Začeno se počasi spletke za trg. Kar ena stran drugi odzvamé — drugi ni prav. Kako ustaviti to? Včasih so že imeli nekatere mednarodne inštanice za izravnavo takih težav, a so menda le bolj veljale za manjšše, za ta velike "peteline" (velesile), pa ne tako. Kadar je med ta velikimi prišlo do ljubosumnosti, je pa kaj kmalu pri-

šlo do jeze, nevoščljivosti in zavisti in te so pospeševale napetost in prišlo je do kaj hitrih vzrokov, da so države pograbile za puške in tem prepuštile besedo in odločitev. Začela je teči kri, uničevanje je sledilo. Vse več ali manj radi gole zavisti.

Po prvi svetovni vojni je nekako šlo, a to le dokler se evropske velesile niso izkorpale izpod razvalin. Ko so pa začeli obnavljati svoje industrije so začele iskati trg za izvoz izdelkov in pridelkov in tu so našle na prve težave. Morali so v zameno pristati na nekaj uvoz. Tako je n. pr. Anglija prevzela mnogo našega trga na Daljnem vzhodu. Nazijska Nemčija je pozneje prevzela precej našega trga po južno ameriških državah. Izvažala je zlasti v Argentino, čile in v več drugih dežel poljedelske stroje, razna druga orodja, jeklo in železo. V zameno je Nemčija jemala od njih meso, žito in druge pridelke. Pri nas smo imeli visoke colninske zidove (tarife) na uvoz. Nič nismo kupili od drugih; drugi niso nič ali malo kupovali od nas. Brezdelje je narastlo. Kriza je nas zajela ter nas potisnila v inflacijo. Poceniti smo morali naš dolar, da so drugi mogli od nas kaj kupiti za njihov denar, ki je imel manjšo veljavo. Tekmovanje se je razvijalo naprej.

Nemčija je gledala in hotela več in več blaga. In ko so novi rodovi rastli in se je narod množil so začeli gledati po več in več prostoru. Ne poštenim potom, ampak po roparsko je vpadla v slovenske dežele in hoteč načrtno iztrebiti slovenske rodove, na njih zemljo pa naseliti svojo kruto germansko raso.

Uspela ni. Z mečem je nastopila in z mečem je bila premagana.

Po zaslugi germanskega nasilja je bilo uničenega skoro pol sveta. Svetovno gospodarstvo razdejano. Vse je moralo začeti na novo.

Zdaj se svet za silo izkopal izpod razvalin. Obdajajo ga sicer novi križi in težave, ki se večajo iz dneva v dan. Novi rodovi rastejo, prebivalstva se množe, treba je več dela, več je la, več prostora. Nove miselnosti mešajo glave — posebno na Vzhodu, kjer trdijo, da so že "prevzgojili" cele generacije z njihovo fanatično miselnostjo, ki jo je spoeč Marks, a so jo komunisti za prakso še do skrajnosti "posatanali."

Z mečem se še ne upajo naloge. Ropotajo in grozijo pa s svojim tehničnim napredkom, ki ga imajo vpreženega v svoj komunistični voz in strašijo, kakor da je Bog že na nje dal "prepisati svet, luno in sonce!"

Grozijo tudi, da bodo svet podjarmili gospodarsko. Zgago povzročati res lahko začno. Sovjeti imajo zaslužjenih okrog 110 milijonov tlačanov, ki morajo garati, kakor jim zapovedujejo komunistični bosi. Lahko začno z občutnim gospodarskim bojkotom. Po Bliznjem Vzhodu, v Indiji in ponekod drugod so dali dolgoročno posojila po nižjih obrestih, kakor smo mi mogli. Zdaj baje pripravljajo gospodarski vpad v južno-ameriške države. Od Argentine napredujejo pokupiti njeno meso in vse kar ima za prodati. V zameno ji bodo dali jeklo, železo, stroje in razna orodja, pravijo, da ceneje, kakor pa to more kdo drugi. Argentina in drugi se dobička seveda ne bodo branili. Moskva pa bo s tem dobila prilžnost, da si splete na jugo gnezda za svojo propagando.

Na enak način napredujejo, da bodo silili odslej naprej na afriško celino. Zraven bodo spletakarili, hujskali male države v spopade. Zalagali jih bodo z orožjem in storili vse, da bi se topli med seboj. V lokalne spore bodo skušali zaplesti zapadne države, da bi tako počasi krvavele in trpele. Če bo le moč bodo v njih upostavili komunistične režime. Vse to, da bi Zapad

osamili. Njih moč in vpliv bi rastla — Zapad bi zgubljal gospodarsko in na drugih pomenljivostih.

Ali bo mogel Zapad vse to mirno gledati?

Kako dolgo?

Pomislite in sodite!

Pozdrav vsem čitateljem A. D. in drugič o čem drugem.

Tone s hriba.

Prof. Rebek — 70-letnik

Cleveland, O. — Dne 25. marca bo praznovano sedemdesetletnico rojstva dr. Marius Rebeke, profesor organske kemije na graški univerzi.

Njegovo pestro in piodovito življenje se je pričelo leta 1889. v Trstu. Studiral je na Dunaju, kjer je dosegel doktorat v kemiji in postal asistent na univerzi. Po prvi svetovni vojni so ga povabili v Ljubljano na novo ustanovljeno slovensko univerzo. Odzval se je in po enem semestru predavanj mu je bila dodeljena stolica za organsko kemijo.

Profesor Rebek je pionir pri gradnji slovenske univerze in si s tem pridobil velike zasluge za ohranitev in rast slovenske kulture. Zapreke, ki jih je moral premostiti, si težko predstavljamo. Zaradi pomanjkanja prostorov in sredstev je moral pričeti z laboratorijskimi deli v kleti gimnazije. Neumorno je delal in organiziral. Predaval je filozofom, tehnikom in medicincem, zraven se pa znanstveno udeleževal. Raziskoval je predvsem naravo in energijo organskih kemijskih vezi.

Med slovenskimi izobraženci doma in v svetu, kakor tudi med avstrijskimi akademskimi krogi je znan kot družabnik. Vedno je bil priljubljen ne le med profesorjskim kolegijem, ampak tudi pri slušateljih. Skoro ni bilo družabne prireditve kemikov, da on ne bi bil častni predsednik.

V izgnanstvu si je v najkrajšem času pridobil prijateljev. Vkljub temu, da so imeli Avstrijci svojih ljudi dovolj, je s svojim strokovnim znanjem uspel. Prišel je predavati na univerzi, a je kmalu svoj delokrog razširil še na tehnično visoko šolo. Zraven pa nadaljuje s svojim znanstvenim delom.

Profesor Rebek je kot učenec stare klasične šole vsestransko izobražen. Govori več jezikov in med svoja predavanja pogosto vplete citate filozofov in pesnikov. Ni le strokovni učitelj, ampak tudi vzgojitelj.

Slovenski begunski študentje, ki smo študirali v Gradcu, mu bomo za njegovo pomoč in vzpodbudo vedno hvaležni. Za njegov lep jubilej mu iskreno čestitamo in mu iz srca želimo še mnogo let zdravja in uspehov.

Jančez Krepfl.

Delo za Dom za ostarele počasi le napreduje

Cleveland, O. — Dnevi, tedni in kmalu bo potekel mesec, odkar sem se zadnjič oglasilo poročilo o prispevku naše akcije za prepotrebni Slov. dom za naše stare rojake in rojakinje. Naše prizadevanje in prispevki za zaželeno idejo gredo nekoliko počasi naprej, gredo pa le.

Naše vrle Progressivne Slovenke krožek 3 v Euclidu, O., so v januarju naredile večerno prireditev v korist sklada za Slov. Dom za stare ljudi. Prireditev je bila klub snežnemu vremenu jako dobro obiskana, tako so vrle in pridne žene in dekleta, ki se zanimajo za to človekoljubno ustanovo, prispevale čisti prestanek — \$350, Vsa čast jima gre za njih velik prispevek.

Od naših posameznih prijateljev smo prejeli: John Slonovec iz Barbertaina, Ohio, je prispeval \$50, glav. odbor Progress. Slovenk v spomin pokoj. Jos. Durna \$10, Carl Samanich v spomin pokoj. Jos. Durna \$10; v spom. pokoj. J. Durn so prispevali po \$5: Frank Cesen, Frank Dacar, Blaž Novak, John Zaubi,

John Gorjanc iz Smyrna Beach, Fla., Frank in Gusti Slejko, Anton in Jennie Srebot, Steve in Mrs. Vozel, Frank Zaverl pa \$3;

Mrs. Josephine Pajk v spomin pokoj. sina \$10, Mrs. Josie Zakrjasek in Mrs. Josephine Mezarsic v spomin pokoj. John Lazar po \$5, Mrs. Rose Jurman v spomin pokoj. Louis Kocjan \$5, Mrs. Frances Babnik v spomin pokoj. moža Johna Babnik \$5, Steve in Mrs. Vozel v spomin pokoj. Mrs. Stopar \$5, Steve Barton v spomin pokoj. Josephine Zaitz \$5. Nadalje so prispevali: Mrs. Marica Lokar \$10, po \$5 pa: Jerry Petkovsek, Katie Lekson, Mr. in Mrs. Luka Slejko, Frances Plevnik, Rose Vuga, Zele in Sinovi, Louis Stovanja, Race Dairy, Grovewood Ave. in Mary Grossel; Rose Bostjancic \$3; Anton Vehar, Anton Mezarsic, Frank Hribar, Lucija Severovich, Anton Strudel in Dragas Dry Clean Store vsak po \$2, Mary Macek, Jean Remic in Jos. Kallan po \$1; neimenovan prijatelj \$10.

Ti prispevki znašajo skupno \$591.00, za kar se v imenu skupnega odbora vsem prav iskreno zahvaljujem in prosim v imenu Slov. zavetišča vse one, kateri čitate ali veste za to akcijo, da se jo spomnite s kakim prispevkom, ker gre za dobro stvar. Ako se bo mogla izvesti plemenita ideja postaviti Slovensko zavetišče v bližini naše metropole, bodo imeli korist vsi naši stari in osamljeni rojak in rojakinje. V krogu svojih slovenskih rojakov in prijateljev bodo preživljali zadnji dni svojega življenja.

Tak poziv velja vsem našim rojakom v Clevelandu, okolici in državi Ohio.

Vas vse narodno pozdravljam v prepričanju, da se strinjate z našim skupnim odborom, ki deluje za plemenito idejo za Slov. zavetišče.

John Tavčar, taj.

Obvestilo in prošnja

Buenos Aires, Arg. — Vse prijatelje in znance pokojnega duhovnega svetnika Karla Škulja obveščamo, da je že v delu spomenik, ki bo postavljen na grobu tega velikega rodoljuba v San Martinu v Argentini.

Spomenik bo pristno slovensko poljsko ali "kužno" znamenje. Poleg tega znamenja, ki ga bodo v gornjih štirih vdolbinah krasile podobe Brezjanske Marije, sv. Jožefa, Lujanske Marije in v slovenske izseljenške družine, bo stala na sprednjem delu groba bronasta plošča s primeranim napisom.

Naši rojaki v Argentini so zbrali sredstva za kritje stroškov naprave omenjenega spomenika. Za vse stroške pa ta sredstva ne bodo zadoščala. Zato se odbor za postavitev spomenika v Argentini, v katerem so naši rojaki gg. Smersu Rudolf, Pavlovčič Oskar, Škulj Edi, Zerovnik Jože in Lobnik Franc, obrača na vse Slovence v Severni Ameriki in Kanadi, ki bi hoteli sodelovati pri nabirki za spomenik, da pošljejo svoj znesek trvdri Familia, 6116 Glass Ave., Cleveland 3, Ohio.

Vsem darovalcem v naprej iskrena hvala!

R. Smersa.

Porast motornih vozil v Jugoslaviji

Tudi v Jugoslaviji se v zadnjih letih motorizacija naglo širi. Medtem ko je ob koncu leta 1957 znašalo število motornih vozil 88.000, je v lanskem letu že v septembru doseglo število 113.300. Na prvem mestu, kar se motornih vozil tiče, je Slovenija in ni težko uganiti zakaj. Goricani in Tržičani dobro vedo, koliko darilnih motorjev gre v Jugoslavijo. V Sloveniji so v lanskem septembru zabeležili 23.000 motornih koles in mopedov ter 7.400 potniških avtomobilov.

"SLOVENIJA" IZHAJA
KOT PRILOGA
AMERIŠKE DOMOVINE

Leto IX.

Številka 1

SLOVENIJA

GLASILO SLOVENSKE KRŠČANSKE DEMOKRACIJE

DOPISI ZA
"SLOVENIJO"
NAJ SE POSILJAJO
NA NASLOV:

"SLOVENIJA"
6117 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

VERA in POLITIKA

Često imamo priložnost prebrati se, kako zmedene pojme imajo ljudje o koščljivem predmetu, ki zadeva vero in politiko. Mnogi so namreč uverjeni, da ti dve nista v nikakoli medsebojni odvisnosti. Vera se nanaša na onostranstvo, modrujejo ti, politika pa na tostranstvo. Področji obeh sta s tem jasno določeni in da bo mir v družbi, mora vsaka ostati na svojem.

Kakor se to lepo sliši, stvar ni tako preprosta. Skušali jo bomo obrazložiti, kolikor je v nekaj stavskih pač mogoče. Kaj je vera? — VERA JE ODNOS ČLOVEKA DO BOGA. Ta odnos se izraža v treh dejanjih:

1) V verovanju, v priznavanju Boga.

2) V molitvi, kjer Boga častimo, prosimo ter se mu zahvaljujemo.

3) V poslušnosti božji volji, v spolnjevanju zapovedi.

Naloga organizirane verske skupnosti je ljudi poučevati in jih navajati k omenjenim trem dejanjem.

Kaj je politika — POLITIKA JE SKRB ZA JAVNO DOBRO, za blaginjo skupnosti. Vsak poedinec je del skupnosti, ki more imeti različna imena in oblike. Naravno je, da se poedinec briga najprej za sebe, a zanimati se mora tudi za skupnost, v kateri živi. Imeti mora torej smisel za politiko. Človek, kateremu ga, zadeve skupnosti deveta briga, je sebičen. Cilj političnega delovanja je, kot smo rekli, blaginja skupnosti. To blaginjo je mogoče doseči po družabni urejenosti, ki daje vsakemu svoje in stremi za stalnim napredkom na vseh področjih družabnega življenja. Pametna politika tedaj s svojim delovanjem ostvarja pogoje, ki omogočajo mir in sožitje v družbi.

Ko smo pojasnili pojma vere in politike, se vprašajmo kakšni so njuni stvarni odnosi v življenju družbe.

Ti odnosi so globlji in nujnejši kot si često mislimo. Povsem jasno je, da vera potrebuje politiko. Za svoje delovanje na zemlji vera namreč potrebuje zdrave socialne razmere, red in mir ter svobodo za svoje versko delovanje.

Pa tudi politika, čeprav tega mnogi nečejo priznati, kravo potrebuje pomoč vere pri svojih naporih za blaginjo skupnosti. Kajti vera more po svojih življenjskih smernicah nuditi trden temelj vsemu družabnemu življenju. Spominimo se samo izjave pokojnega ameriškega predsednika Roosevelta, ki se glasi: "Narod, ki zametuje 10 božjih zapovedi, je zgubljen!" Vera vzgaja politiki ljudi, ki so pošteni, vestni in trdni značaji z velikim smislom za odgovornost in z globoko ljubeznijo do sočlanih. In slednji daje vera resni in dobronamerni politiki poseben božji blagoslov pri njenih vztrajnih naporih za vzvišen, a težko dosegljiv cilj.

Iz navedenega bomo razumeli, da imata vera in politika vendarle mnogo skupnega. Vera se ne more razvijati brez zdrave politike in politika ne more uspešno služiti javni blaginji brez zdrave vere. Ločiti drugo od druge je nesmisel in silna škoda za naš

ravno in nadnaravno blaginjo članov družbe.

V luči teh načel nam ne bo težko odgovoriti na pomisleke in ugovore, ki jih v življenju često srečujemo.

"Brigajte se za duše in ne vmešavajte se v politiko!" kličejo nekateri duhovniki. Ob tem očitku bi se dalo marsikaj povedati. Priznati je treba, da je dušno pastirstvo prvotno in najvažnejše duhovnikovo opravilo. Toda razumeti moramo, da je često strogo dušnopastirsko delo stvarno nemogoče, ako odgovarjajoča politika, ki ima, kot smo rekli, na skrbi javno blaginjo, hodi kriva pota. So bile včasih in so še ponekod take gospodarske, socialne, kulturne in politične razmere, da mora duhovnik iz pristne skrbi za duše poseči v zadeve, ki same po sebi ne spadajo v njegovo področje. Priznavamo pa, da to velja le v primeru, ako za taka opravila ni na uslugo primernih in sposobnih katoliških laikov.

Tako so slovenski duhovniki ob koncu preteklega in v začetku tega stoletja s širjenjem zadružne misli med Slovenci storili ogromno dobrega za gmetni in moralni napredek naroda. Isto velja za prosvetno delovanje slovenske duhovščine.

Omenjena načela enako opravičujejo škofe po zapadnih državah, ki pred volitvami opozarjajo vernike na njihovo dolžnost voliti take kandidate, ki priznavajo in branijo pravice vere, Cerkve in vernikov.

Je pač tako, da se dušno pastirstvo ne vrši neke na zvezdah, temveč tu na zemlji, kjer politika vsaj v trenutnih razmerah igra silno važno vlogo. Politika more dušno pastirstvo pospeševati ali pa ga ovirati in celo onemogočiti.

Iz navedenih razlogov more dušni pastir redkokdaj skrb za javno blaginjo popolnoma pustiti ob strani.

"Vera spada v cerkev in ne na ulico!" spet robantijo drugi. Na prvi pogled ima to besedičenje videz stvarnosti, a ne prenese resnega premisleka. Lahko se namreč dogodi, da gotova politika vernikom na najrazličnejše načine sploh onemogoča obiskovanje cerkve. To se ne dogaja samo v komunističnih državah, ampak tudi, čeprav v milejših oblikah, v mnogih zapadnih deželah, kjer se v nekaterih podjetjih dela ob nedeljah, a počiva med tednom.

Poleg tega moramo povdariti, da vera ne spada samo v cerkev, marveč ji moramo dovoliti dostop, kjer so ljudje, kjer je življenje. Poslanstvo vere je prepojititi vse življenje z načeli krščanske resnice, pravičnosti in ljubezni ter ga na ta način obnoviti in dvigniti. Vera mora zato ven iz cerkve na ulice, rudnike, pisarne, trgovine, gledališča, zabavišča in parlamente.

Ako nas gornje misli še niso povsem prepričale o soodvisnosti vere in politike, se vprašajmo, kam pride politika brez vere. Politika brez temeljev, brez čute odgovornosti. Pretresljiv odgovor na to vprašanje nam nudi sodobni svet, ki je poln krvi, solza, krivic, strahu in mržnje.

Vera je in ostane temelj o-

R. T.:

Odgovori na tri vprašanja

1. Mnogi trdijo, da so katoliški ljudje v domovini proti Jugoslaviji, da hočejo samostojno slovensko državo, ali pa, priključek k Avstriji. Kako si predstavljajo ostvareitev tega, če je res tak kot?

Ne da se v splošnem trditi, da bi bili katoliški krogi v domovini proti jugoslovanski državi. V splošnem bi se stališče napravilo Jugoslaviji, pa do parti-

zantstva v zadnjem času, imajo pač Slovenci na sploh, zlasti še katoliški Slovenci, z Jugoslavijo slabe izkušnje. Ta uselina spominov deluje seveda proti ponovni povezavi z jugom.

Pri tej priliki bi se takoj dotaknil koncepcije tzv. srednjeevropske katoliške države, t.j. menda južne Nemčije ter srednjeevropskih delov bivše Avstro-ogrske monarhije. Ta koncepcija se menda večinoma prilično zastarela. Na konfesionalni podlagi se v bodočnosti države verjetno ne bodo ustanovljale. Za vero samo bi imelo to le škodljive posledice, ker bi vse različne socialne in gospodarske slabosti, ki so v vsaki državi nujne, spravile v slabo luč konfesionalno podlago države. Klasičen vzgled za to je Dolfusova Avstrija.

Zastopniki mednarodnopravne kontinuitete računajo seveda na obnovo jugoslovanske države. Utemeljitev in motiv tega stališča je deloma nacionalnega značaja radi povezave s sorodnimi jugoslovanskimi narodi, in pa radi nevarnosti pred močnim germanškim oz. romanskim sistemom. Druge, ki so gospodarsko bolj razgledani, mika Jugoslavija kot gospodarska celota ter njeno bogastvo na surovinah. V taki državi bi lahko Slovenci s svojo pridnostjo in inteligentno sposobnostjo mnogo pridobili. To stališče postaja v sedanjem svetu vedno bolj realno.

Pri vprašanju obnove Jugoslavije pa je treba vpoštovati še drug moment na strani ostalih jugoslovanskih narodov, ki je sicer drugotnega pomena, vendar ga je treba vpoštovati. Dejstvo je namreč, da so pri Srbiji in deloma tudi Hrvatih, Slovenci osovraženi kot nositelji in intelektualni voditelji komunizma, podobno kot Črnogorci, čeprav so seveda leti še mnogo bolj osovraženi radi svojih vodilnih položajev kot nositelji zatiralne sile v Jugoslaviji. V tem oziru ne bo preveč težko v da-

sebnega in javnega življenja.

Politika, ki jo vodijo iskreno verni ljudje, je politika globoke odgovornosti za blaginjo skupnosti, ki ima temelje, je politika, ki moli in je zato deležna božjega blagoslova.

V-ko

(Po listu slovenskih zseljen-
cev v zapadni Evropi NAŠA
LUČ.)

Slovenski katoliški intelektualci, ki je preživel vsa povojna leta v domovini, precejšen del tudi v — ječi, pa se lani rešil v svobodo, je napisal spodnji članek, ki je brez dvoma ne samo zanimiv, ampak tudi zelo poučen za vse slovenske izseljence, v kolikor se za razmere v rojstni domovini še zanimajo.

nem trenutku postaviti primeren protiutež.

Poudariti je pa treba, da se doma le redkokdaj bavi s konkretno obliko bodoče državne ureditve. Na obliki kraljevine tudi najbolj goreči bivši monarhisti ne vztrajajo več. Vsem je glavno le osvoboditev od komunizma, pa naj pride potem, kar hoče. Vsi se zavestno dajo, da ne bo do te osvoboditve prišlo v nečem izoliranim postopku, temveč samo v sklopu celotne, ne samo evropske, temveč svetovne preurejitve. Ta razvoj bo sam ob sebi diktiral tudi obliko bodoče državne ureditve. Prva sve-

tovna vojna je rodila nacionalne države in s tem Evropo razbila. Pozitivno pri tem je bilo, da je princip notranje nacionalne svobode in samostojnosti postal splošna svetovna last. V nečem trenutku zgodovine je bilo to morda potrebno. Zvezana pa je bila s tem radi nesposobnih voditeljev predvojne Evrope velika negativna posledica v gospodarskem pogledu. Ta gospodarska razbitost je vsem državam prinesla samo škodo in v nemajhni meri povzročila rast komunizma. Gospodarska neurejenost in celotna politična razbitost je bila največje raz-

O NAPAKAH V BORBI ČEHOV PROTI HITLERJU

Pred nekaj več kot 20 let, 29. septembra 1938 so se sestali v Monakovem Hitler, Mussolini, Daladier in Chamberlain in parcelirali Čehoslovaško. Parcelacija sama je bila izzivajoč udarec v obraz vsaki mednarodni morali, da jo je obsojal ves svet; kdor je bil blizu Italije in Nemčije, nekoliko bolj tiho, kdor je bil daleč od njih pa bolj glasno.

Čehoslovaško je takrat zadel nepričakovan udarec. Svet je mislil, da bo skušala proti njemu protestirati vsaj v mejah možnosti. Praga je imela na primer z Berlinom dogovor o arbitriranju vseh sporov, sklenjen že 16. oktobra 1926. Lahko bi se pozivala nanj in dala Hitlerju vsaj moralno klofuto. Praga bi bila lahko šla pred takratno Društvo narodov in tam ožigala Hitlerjevo napadalnost. Ni napravila v tem pogledu niti enega koraka. Zakaj? Na to vprašanje čakamo odgovor že 20 let. Sedaj smo dobili nanj vsaj delen odgovor.

Stefan Osuski, ki je spadal med vrhove češke diplomacije in bil celih 20 let (1920-1940) češki poslanik v Parizu in zapnik predsednika Beneša, sedaj pa spada med voditelje češke politične emigracije, je v svojem dopisu na New York Times od 9. oktobra odkril tajno Benešovega molčanja. V pismu pravi doslovno:

"(Beneš) ... si je sam zvezal roke. Iz razlogov, ki so bili znani samo njemu, je bil sam tisti, ki je odprl vrata parcelaciji Čehoslovaške. Na vrhuncu krize je na svojo osebno odgovornost in pod pečatom tajnosti obvestil Francoze in Angleže, da lahko ponudijo Hitlerju odstop pokrajin Čeh, Fryland in Rumburk, ki obsegajo 4.000 do 6.000 kvadratnih kilometrov in so takrat štejele okoli 900.000 do 2.000.000 Nemcev, kakor bi pač potekala parcelacijska meja."

"Ko je napravil ta usodepolni korak, je predsednik Beneš odprl vrata parcelaciji Čehoslovaške in tako postal ujetnik svoje lastne odločitve. Od monakovskega dneva naprej ga

je grizla vest in naraščajoč obup, pa še stalen strah, da bo kdo izdal njegovo tajno."

"Kremlj je zvedel za to tajnost in jo brez usmiljenja izrabljal proti Benešu. Pod grožnjo odkritja je Beneš legaliziral komunistični puč od 25. februarja 1948. Odlagal je svojo odpoved predsedstva do 7. junija 1948, to je do končanih parlamentarnih volitev, ki so pomagale komunizmu in njegovim saletitom do oblasti in vlade."

Pismo poslanika Osuskega spada gotovo med najusodnejše komentarje dogodkov ob priliki monakovske kapitulacije. Dvignilo bo burjo protestov, pojasnil, oporekanj itd. Nam vzbuja zato zaenkrat samo celo kopo vprašanj.

Kakšna je bila v resnici toliko opevna češka svobodna demokracija, ako lahko predsednik republike kar na svojo roko brez posvetovanja, kaj šele pristanka vlade in parlamenta že kar naprej odobri parcelacijo državnega ozemlja? Ali morejo Čehi zameriti Slovakom, da so se ločili od Prage kar na svojo roko, ako so dali podobno pravico že preje sudetskimi Nemcem? Ali Benešev sklep ni dal že desetletja naprej svoj blagoslov na "pravico do domovine" in do samoodločbe, ki jo zahtevajo še danes in že danes sudetski Nemci? Koliko so bile vredne pred drugo svetovno vojno vse politične pogodbe, ki jih je sklepala češka vlada, ako je predsednik republike imel možnost, da jih prekucne kar na svojo roko?

Pismo poslanika Osuskega je samo še nov dokaz, kako zgrešena je bila češka politika po prvi svetovni vojni. Iz svoje širše domovine bi bili Čehi morali napraviti federacijo po vzgledu Švice ali Amerike in zadovoljiti vse narodnosti, ki so živele na državnem ozemlju. Izbrali so pot v strogi centralizem, ki jih je pa tudi peljala v pogubo. V tem pogledu sta Praga in Beograd doživela enako usodo, kar ni čudno. Delala sta enake politične napake.

očaranje generacije po prvi svetovni vojni. Smatram, da je druga svetovna vojna to napako popravila. Pri vseh ogromnih žrtvah, pri zmagi komunizma nad več kot pol Evrope, je počasni, a zato sigurni in preiščeni proces gospodarskega združevanja Evrope sad, za katerega je bilo vredno trpeti. Zaveš evropske skupnosti ter prepričanje o edino možnem nadaljnjem razvoju v tej smeri je prav na terenu, kjer sedaj živim, tako močno, kakor si za plankami preje sploh predstavljati nisem mogel. Prepričan sem, da bo šel razvoj edinole v tej smeri.

Tudi v domovini se pričakuje odločilna ureditev Evrope po gospodarskih področjih, s seveda popolno samostojnostjo v kulturnih, nacionalnih in takozvanih notranjih zadevah. V kateri gospodarski blok bodoče Evrope bo Slovenija vključena, je seveda vprašanje. Verjetno bo živela v širšem gospodarskem sklopu Srednje Evrope, v katerega bi radi vzorne agrarne in surovin-

ske dopolnitve s pogoji industrijskega razvoja bil vključen tudi pretežni del sedanje Jugoslavije kot nacionalna enota. Mogoče bi tukaj odpadla Makedonija in kaki južnejši predeli.

Jasno je, da smo o teh zadevah v Jugoslaviji bolj malo govorili. Vsi smo živeli pod neposredno težo dneva in pristiskom sistema. V tem sistemu je glavna metoda stalna in postopna zaposlitev, da ja ne bi kdo začel samostojno misliti. Radi delovne preobremenitve in pomanjkanja časa živi pač vsak precej izolirano tudi od najbližjih. Moram pa reči, da dobi samostojno politično mišljenje v domovini največ pobude od inozemskih radijskih postaj, Voice of America, Paris, BBC. Težava je seveda v tem, da te inozemske postaje Titovine direktno ne torpedirajo. Pozitivno vplivajo vesti o konsolidaciji in moči svetobodnega sveta, tako v vojaškem, političnem, kakor tudi gospodarskem oziru ter zlasti glede socialne urejenosti.

Mislím, da je predstava o neki samostojni slovenski državi le nemogoča in nesodobna blodnja. Zaželjena pa bi bila notranja samostojnost v okviru širše gospodarsko-politične enote, kot zgoraj nakazano.

2. Trdijo, da je med komunistično mladino precej opozicije, da so celo "bogoiskatelji" med njimi. Ali je kaj na tem?

Radi rahlo pesimističnega nastrojenja ameriške emigracije mi ni jasno, kaj naj bi bilo s pojmom "komunistična mladina" mišljeno. Zato se moram najprej zavarovati pred eventualnim mnenjem, da bi bila vsa mladina, ki sedaj dorašča, komunistična. Ta pač vsaj v 80%-ih ni. Kot komunistično mladino bi smatral torej le v tem smislu organizirano mladino, pa še to samo ono v pravi partijski organizaciji in ne mladino, ki je formalno organizirana v takozvani Titovi mladini ali kot pionirji. V teh množičnih orga-

nizacijah so formalno prav za prav vsi. Prav radi tega te organizacije politično tudi nič ne pomenijo. Kot pričo za svojo trditev naj navedem samega maršala Tita, ki je pri otvoritvi "Mladinske avtoceste Ljubljana - Zagreb" na banketu sam priznal, da mladine nimajo.

To je osnovna resnica, ki jo na zapadu v slabem poznavanju položaja vse premočje vpoštevajo. Taka pojmovanja so mi tu na zapadu skoraj nerazumljiva, saj je jasno, da so vsi odpori proti komunističnemu režimu, tako na Madžarskem, kot na Poljskem, v Vzhodni Nemčiji ter deloma tudi med univerzitetno mladino Sovjetije, nastali in rasli prav med mladino. Pri tem je še odločilnejše važnosti, da ta mladina — vsaj pretežno — prejšnje vzgoje in razmer po lastnih izkušnjah ne pozna. (Ali pa mogoče prav zato?)

Poudarjam še enkrat, da je mladina enako, kot starejša generacija — mogoče v nečem manjšem razmerju — pretežno protikomunistično usmerjena, ali še točneje povedano, proti sedanjemu sistemu in neredu usmerjena.

Pri proučevanju položaja med mladino je treba vpoštovati vplive, katerim je ta izpostavljena. Za usmeritev mladine v domovini prihajajo naslednji vplivi iz pošte:

1. Šola, organizacije, časopis in skratka vsa sredstva, ki so na razpolago režimu. Razen na ožje partijsko organizirano mladino imajo ta sredstva na splošno le toliko vpliva, da dajo mladini neko tenko zunanjo socialistično barvo. Tako je partizansčina predstavljena kot osvobodilna vojna, v predstavi mlajših zlasti kot neka indijanska, kapitalizem z brezposelnostjo in zatiranjem delovnih ljudi je predstavljen kot nekaj slabega, podprto je neko prepričanje, da je Titova Jugoslavija bolj industrijsko razvita kot prejšnja in da se sedaj doma izdelujejo predmeti, ki so se preje le uvažali. To slednje vzbuja po naravni poti neke vrste ponos in deluje proti počenjuvanju lastnih zmognosti napram inozemstvu. S tem pa še ni rečeno, da smatra mladina sedanjo ureditev kot najboljšo in kot dokončno. Nasprotno, vsi so prepričani, da bi Jugoslovi v drugem političnem gospodarskem redu veliko več ustvarila. Na vsakem koraku namreč občutijo, da socializem, oz. bolje rečeno državni kapitalizem, duši osebnost inicijativno, ki bi sproščena mnogo več producirala, kot prisilni red v državnih podjetjih. Na drugi strani so vrata na zapad toliko odprta, da vsi vedo, da ljudje tam bolje in svobodneje živijo.

Nikogar ne sme motiti dejstvo, da je na kakšnem filmskem tedniku videti mladino, ki burno ploska in kliče Titu. Poleg pravih režimskih privržencev, ploskajo tu mladi ljudje, ki so se zgodaj naučili hinnanavstva. Večkrat je to z učiteljem na tistem dogovorjena igra, da je videz in beseda čisto nekaj drugega, kar vsakdo v srcu občuti. To je prav značilna, žalostna, a razumljiva poteza mladine v vseh totalitarnih režimih, večkrat pa prav potrebna diplomatska spretnost. Tako je mogoče tudi razumeti, da mladina hodi na taborjenja, ki jih režim

organizira, gre na potovanja in izlete, z manj veselja na delovne akcije, oz. le v toliko, v kolikor uživa tudi tam neke ugodnosti v kakršnikoli obliki. Za lastno korist in ugodnost pa je v materialističnem okolju dorasla mladina vedno navdušena.

2. Domača vzgoja in okolje ter vsakdanja družba. — Domača vzgoja ima seveda vpliv le tam, kjer imajo starši dovolj časa in zanimanja, da se tej vzgoji sploh lahko posveti. Kjer ta vzgoja ni na višku, rodijo prisilni u k r e p i večkrat drugačne učinke, kot so bili zaželjeni. Malo drugačen je po naravi stvari položaj na deželi, kjer je seveda vpliv tradicionalnega okolja močnejši. Okolje v mestih in v delavskih predelih seveda ni posebno vzpodbudno. Večina deluje v smeri uživanja in razvednjivosti. S tem v zvezi pa tudi proti sedanjosti ureditvi.

3. Cerkev. — Ta vpliv pride v poštev šele subsidiarno, kolikor namreč mladina pod vplivom okolja in družine v cerkev še hodi.

4. Vplivi, izvirajoči iz duševnega razvoja mladine.

Z ozirom na vse te različne vplive, bi sedanjost mladino razdelili v naslednje 3 grupe:

1. "Komunistična mladina". Pod vplivom družine in okolja je ta del mladine organiziran, seveda tudi šola ta razvoj pospešuje. Mladina, ki je na tej strani, tudi tam ostane. Le malo pa jih pride tja iz lastnih nagibov oz. po poti lastnega razvoja. Eno izjemno bi tukaj poudaril kot kuriozum, da je namreč med to mladino zašlo tudi nekaj sinkov iz bivših meščanskih krogov, kakor so podobno pred vojno eksistirali salonski komunisti. Tudi to je svojstvena razvojna logika. Vzgojeni so bili praktično materialistično, in zato jim edino kaže, da se usmerijo tja, kjer bodo zopet prišli do vodilnih položajev. V tem oziru je doma znana krilatica, ki pa ni čisto brez osnove, da namreč liberalci sedaj hodijo v cerkev, klerikanci so postali komunisti, komunisti pa kapitalisti. To krilatico je treba razumeti v tem smislu, da hodijo v cerkev tisti liberalci (neupoštevaje sicer niti stvarni premik od položajev predvojnih političnih bojev), ki smatrajo to dejanje kot edino še možni izraz protikomunistične usmerjenosti. Dosti klerikalcev je presedlalo iz oportunističnih razlogov, ki so bili deloma prebarvani z "boljšim pričanjem", češ, da so bivši režimi vodili delovno ljudstvo za nos.

2. Odločno protikomunistično in s tem tudi versko usmerjena mladina. — Na tako usmerjeno mladino je v največ primerih kot prvotni nagib odločal vpliv družine in okolja. Vendar ta prvotni, večinoma bolj zunanji nagib, ni mogel biti odločilen.

Tovrstni razvoj pospešuje seveda Cerkev s svojim vplivom, tembolj, ker duhovniki večinoma svoje poslanstvo res pošteno in vzorno vrše. V veliki zunanji stiski se Cerkev zaveda, da more vplivati le s svojo kvaliteto. Pri tem so največje težave s poukom verouka, ki se, kot znano, more vršiti le v cerkvi, t.j. v javno dostopnih prostorih. Poleg tega morata prijava k verouku podpisati oče in mati, za kar je v dosti primerih potrebno pravo junaštvo. To je vzrok, da je obisk verouka v mestih večkrat minimalen. Seveda ne smemo prezreti dejstva, da je temu kriva večkrat verska indiferentnost staršev: vera nam nič ne koristi, kaj bi torej z njo. Kljub vsemu temu pa je v cerkvah pri redni službi božji še dovolj mladi-

ne. Sicer res ne toliko, kot pred vojno, vendar tisti, ki hodijo v cerkev, vzamejo to stvar zelo resno s polnim pričanjem. To dejstvo je pomembno tudi radi tega, ker skuša ves sistem z različnimi izleti, zabavami in prireditvami ravno za večje praznike mladino od službe božje odvrti. V cerkev hodijo mladi ljudje zlasti k pridigam, če jih zna pridigar pravilno zagrabiti. To se je videlo pri velikonočni duhovni obnovi za študente.

Glavni nagib za versko usmerjenost in usmerjenost pa je lastno razmišljanje, kar je seveda največje važnosti. V tem oziru so seveda težave. Sociologi cenijo, da je na svetu samo 10% ljudi, ki samostojno razmišljajo, ostali dero za tokom dogodkov. Pričakovati je moči, da več razmišlja študentstva in mestna mladina. Pri kmečki mladini igra večjo vlogo tradicija. Za postavljeno trditev je značilen primer klasična gimnazija v Ljubljani (mariborske ne poznam), ki naj bi po zamisli režima dala naraščaj za vodilno režimsko izobraževanje, ki si bo miselno ostrino izšolalo prav pri tem tipu gimnazije. Zato je bilo zelo težko priti na to gimnazijo. Sprejeti so bili le ljudskošolski otroci z odličnim in prav dobrim uspehom, poleg tega je bila dana na rešeto socialna in režimska pripadnost staršev. Rezultat je za političen uspeh naravnost porazen. V vsakem razredu je namreč do konca ostalo kvečjemu 5 dijakov komunistično usmerjenih, pa čeprav so bili tudi profesorji, razen mogoče par starejših, sami prekaljeni komunisti. Vsi ostali dijaki so na podlagi samostojnega razmišljanja prišli do jasnega prepričanja, da materializem ne more nuditi zadovoljivega odgovora na vsa življenska vprašanja. Ta pojav ni edinstven. Opažati ga je pri visokošolskih študentih, ne samo v sami Rusiji in za železno zaveso, temveč verjetno tudi na zapadu. Materializem je pač vera preteklega stoletja.

Neoporečen simptom tako usmerjene mladine je naraščanje duhovniških poklicev. Mladi ljudje, ki se za ta poklic odločijo, so res junaki v pravem smislu besede, večji, kot vsi heroji bojnih poljan. Med tem duhovniškim naraščanjem je seveda tudi prav malo ali nič privrženecv CMD-jevcev. Mislim, da se je krščanstvo v naši domovini izkazalo kot živo drevo, potem, ko se je otrelo vse politične navlake preteklosti. Preobrat prihaja, slično kot v prvih časih krščanstva, iz mesta. V več primerih se opazuje, da so v mestih cerkve bolj polne moških kot pa na deželi.

3. Ostala mladina, ki je v večini napram preje opredeljenim, pa stoji na sred. Ne tako, kot da se ne more odločiti, ampak ker že ima svojo lastno stališče do grobega, praktičnega materializma v različnih nijansah ter intenzivnosti. To je največja rana, ki jo je komunizem zadal slovenskemu narodnemu telesu in v tem oziru je imel brez dvoma uspeh. Celotno okolje in vzgoja k materialističnemu pogledu na svet sta ustvarila ljudi, ki ne verujejo v nič, poznajo le lastne užitke in neposredne koristi. Ta mladina je do skrajnosti sebična in oportunistična.

Ta mladina je sicer za komunizem izgubljena, ker tudi kot komunistična mladina bi se morala boriti za idealistične cilje komunizma. To veliko notranje nasprotstvo — materialistični idealizem ali idealistični materializem, je tisto nasprotstvo, ki bo sistem končno razgnalo. To nasprot-

stvo je večje od kakršnegakoli nasprotstva, ki ga komunizem išče v kapitalističnem svetu. Svetovni nazor naj bi bil materialističen, delovanje pa izrazito idealistično v delu in žrtvovanju za boljše družbo in za druge. V precepu tega nasprotstva se bo človeška narava z vso verjetnostjo odločila za materialistično delovanje v lastnem interesu, to se pravi v skladu s svetovnim nazorom. To egoistično delovanje mladina vidi pri "vodilnih tovariših" in zato se njena revolucionarnost javlja v borbi proti privilegijem. Ne izvira torej iz nekega prečiščenega notranjega prepričanja, ampak je le izraz praktične materialistične usmerjenosti. Torej bi bila ta mladina radi lastne koristi pripravljena boriti se tudi proti komunizmu.

Izgubljena je ta mladina žal tudi za vero. Mogoče bo kdo izmed njih pod vplivom težkih doživetij ali radi zgleda posameznikov našel pot do vere, ki je prav za prav ne poznava. Večina pa bo ostala zakopana v ta svet.

Iz navedenega položaja pri usmerjenosti mladine izhaja, da ta za komunizem nikakor ni rožnat. Predvsem je komunizmu zmanjkalo notranjega ognja, zmanjkalo mu je idealizma, čeprav se to še tako čudno sliši. Komunizem ne more nikogar več prepričati, postal je mrtev. Vse množice se bodo obrnile proti njemu, im bo za to dana možnost. Rekel sem že, da svet pri nas ni tako zaplankan, da ljudje ne bi videli ali vsaj slutili, kaj je zunaj v svetu. Mogoče vidijo to večkrat v še bolj rožnati barvi, kot je res. Ljudje imajo s komunizmom svoje izkušnje in ni boljše protikomunistične akcije, kot je ta režim sam.

Zato je tragično, če nekateri ljudje na zapadu izgubljajo korajžje, če vendar naravni zgodovinski razvoj začel delati proti komunizmu, kakor ga je preje mogoče forsiral. V tem oziru moram reči, da občudujem Eisenhowerja, ki je v svojem otvoritvenem govoru pred kongresom komunizem, njegovo politiko in njegove spletke tako klasično očrtal, kakor vsaj jaz že dolgo nisem bral. Vsako njegovo besedo bi lahko z obema rokama podpisal. Prav čudil sem se. Proti komunizmu se je možno boriti le z boljšim redom, z večjim uspehom pri ustvarjanju sreče človeštva. Stališče proti komunizmu mora biti trdno, oprto tudi na zunanjo silo ter brez popuščanja. Sam od sebe namreč komunizem še dolgo ne bo razpadel radi neverjetne policijske sile, proti kateri je bil fašizem igrača, in tudi ta se je zrušil šele v vojni. Drzna je misel, da bi komunizem najhitreje razpadel, če bi podjarmil ves svet. Vsi pa vemo, koliko in kaj bi bilo v tem postopku zgubljene. Ne vemo, kakšni so božji načrti. Ali doslej je še vedno ostalo neko izvoljeno ljudstvo, ki je ohranilo božje poslanstvo v zgodovini in ga izročilo dostikrat tudi novim rodovom.

3. Ali še kaj ljudi ve za naše nekdanje politične prilike? Na to vprašanje je odgovor najlažji, da namreč za te prilike le še zelo malo ljudi ve. Vedo še, da so bili med drugo svetovno vojno partizani in "ta beli", ali tudi tu so se pojmi nekoliko premaknili. Vedo, da "beli" niso bili samo izdajalci in da partizani niso bili neki osvoboditelji, temveč komunistični revolucionarji. Pojmi se v mladini mešajo ter nekdanje ostrine nekako izginevajo. Drugačen je v tem oziru položaj na Do-

Pet let slovenskega programa

Dne 23. aprila poteče pet let, ko je bil od zaupnikov SLS sprejet in s podpisom predsednika SLS dr. Mihe Kreka objavljen program SLS.

Pet let ni dolga doba, vendar dovolj dolga, da moremo presoditi, ali je bil program dobro sestavljen in skrbno premišljen, ali so sestavljenci programa začutili utrip slovenske duše in pravilno formulirali zahteve slovenskega naroda, ali ima prgoram pogled obrnjen samo v sedanost ali pa tudi v bodočnost. Tudi moremo presoditi, ali je bil program samo plod trenutne situacije, taktike ali celo demagogije, ali pa je sad politične daljnovidnosti, zrelosti in modrosti.

Pristaši SLS so sprejeli program SLS na znanje z vidnim veseljem, ne zato, ker bi prinesel kaj bistvenega novega — saj je bil Slovenski ljudski stranki vedno najvišji cilj svoboda, politična samostojnost in socialna blaginja slovenskega naroda — ali pa ker bi se strankino stališče v važnih političnih narodnih vprašanjih kaj spremenilo, toda sprito zapletenega svetovnega položaja in sprito usode, ki jo je naš narod doživel v zadnjih desetletjih ter tudi zaradi namerno krivičnih napadov nasprotnikov je bilo treba ponovno in v skladu z najnovejšo stvarnostjo javno in jasno povedati, kaj najstarejša in največja slovenska politična predstavica misli in zahteva.

Z veseljem so sprejeli na znanje program SLS tudi številni prijatelji slovenskega naroda in so vodstvu SLS čestitali zaradi njenega odločnega in jasnega stališča. Nasprotniki SLS so bili nad vsebino slovenskega programa presenečeni. Kjer je poštenih nasprotnikov — in med te spada velika večina — so priznali, da je program popolnoma jasen, da posega v vsa področja

lenjskem, v krajih, kjer med vojno ni bilo partizanov. Tu so nasprotstva, izvirajoča seveda večinoma iz osebnih razmer, še močna. Splošno je opaziti, da so medvojna nasprotstva v domovini dosti bolj ublažena, tudi tukaj mah prerašča grobove, kot pa razumljivo v emigraciji.

Za ostale predvojnne prilike pa res le redkokdo ve, se zanje ne zanima. Sprito sedaj edino aktualne opredelitve napram komunizmu mladina preteklih prilik niti prav razume ne more. Zato se v bodočnosti ne bomo šli več klerikalce in liberalce. To iz jez omenjenega razloga edino pomembne odločitve proti komunizmu in pa tudi zato, ker je zaupanje v bivše stranke demola opravičeno propadlo. Tudi v ječi smo si bivši politični nasprotniki postali bližji. Sedaj je važna samo borba proti komunizmu ter boljši socialni in gospodarski program. Kolikor emigracija tega ne bo doumela, bo ostala brezizgledno jalova. Prepiranje o bodočih položajih in strankarskih programih je smešno, to je senca preteklosti. Treba je širših pogledov in praktičnega delovanja v protikomunistični borbi, ne pa jalovega debatiranja. Politične oblike bodoče ureditve se bodo razvile, kot bo življenje samo diktiralo, in ne tako, kakor je v glavih poeincev zraslo. Neslova med jugoslovanskimi narodi in strankami je bila kriva za naš prvi propad. Če tega ne bomo doumeli, res nimamo česa iskati in je boljše, da z vsakim delovanjem ta-koj prenehamo, da se vsaj pred zgodovino ne bomo blamirali.

narodnega življenja, da je sodoben in moderen. Ugotovili so, da se dajo narodno politične zahteve programa izraziti na kratko takole: SLS je za slovensko državo, samostojno, svobodno in suvereno, v kolikor je takaka suverenost v današnjem, modernem življenju sploh mogoča; da pa je SLS tudi za povezanost slovenske države z drugimi južnoslovanskimi državami. Ta povezanost naj bi imela značaj zveze držav ali konfederacije. Toda ta povezanost naj bi se izvršila pod pogojem, ako bi se slovenski narod doma po osvojitvi izpod komunističnega jarma izrekel zanj v tajnih in svobodnih volitvah. Samo po sebi razumljivo pa je, da je mogoča ta povezava samo v tem primeru, ako se bodo zanj izrekle tudi druge južnoslovanske države. SLS smatra za svojo zgodovinsko nalogo, da zopet zbliža sprte bratske narode in da pripravlja tla za sodelovanje, ki je sprito zagrizenih in požrešnih sovražnikov, ki nas obdajajo, nujno potrebno.

Manj poštene nasprotniki so tudi bili nad programom SLS presenečeni. Tolikokrat ponavljani očitki, da SLS nima jasnega programa, da ni za slovensko državo in podobno, so postali brezpredmetni. Treba je bilo najti nove krilalice kot n. pr., da je program "meglen", "pogojen" (?), da je zgolj taktična poteza, da je preveč samoslovenski in premalo jugoslovanski ali pa da je preveč jugoslovanski in premalo slovenski. Nekateri bi pa program najraje kar zatajili. Vendar je treba priznati, da se je v vseh petih letih pojavilo le malo takih neutemeljenih in nepoštenih kritik in še te so izhajale skoraj vedno le od istih oseb.

Petletna doba je dokazala, da je bil program tako pravilno, jasno in modro sestavljen in da je tako dobro žedel narodno hojenje, da ni danes potreben noben popravek niti dodatek k programu. Vsi zaupniki SLS, ki tvorijo strankin parlament, in tudi vsi pristaši SLS po petih letih objave programa gotovo soglašajo z očakom slovenskih županov in javnih delavcev g. Krležem Ludvikom, ki je nedavno izjavil na strankini seji: "Če bi bilo treba, bi danes podpisal program še enkrat in z obema rokama."

Za presojo tega, ali je bil program daljnoviden in moder, naj omenimo samo tole:

Pred petimi leti ni bilo najti skoraj nikogar, ki bi hotel kaj slišati o sodelovanju med južnoslovanskimi državami in narodi. Program SLS to sodelovanje priporoča. Danes — po petih letih — pa so že zelo pogosti glasovi, ki pravijo, da zahtevajo svetovni položaj, delitev sveta v velike bloke, lastna varnost in lastni gospodarski razvoj, da si vsaka država tudi na slovenskem jugu poišče prijateljev in zaveznikov in se z njimi poveže v obrambo skupnih interesov, ne da bi pri tem izgubila svoj samostojnost.

In kje naj si slovenska država poišče prijateljev in zaveznikov, ako ne pri ostalih južnoslovanskih državah, ki že obstajajo ali ki se bodo še ustanovile. Vsi ostali sosedje so nam že stari sovražniki, ki so nam skozi vso zgodovino kradli narodno ozemlje, potujčevali naše ljudi in uganjali nad njimi nasilje (glej razmere na Koroskem in na Primorskem). Ta osnovna misel v programu SLS ima vedno več pristašev tudi pri Hrvatih, Srbih, Macedoncih in celo pri Bolgarjih. To stališče odobrava ogromna večina Slovencev. Naj omenimo samo izjavo Slovenskega državnega gibanja, sprejeto v Clevelandu lanske leto in članke vodilnega člana tega gibanja prof. Pavla Verbiča, ki

so bili priobčeni s Slovenski državi in Slovenski poti.

Mi smo veseli tega razvoja, ki potrjuje, da se niso sestavljenci programa ozirali samo na trenutni položaj in trenutno razpoloženje, ampak so gledali naprej v bodočnost.

Program SLS pa bo mogoče uresničiti samo v tem primeru, ako se preje naša domovina osvobodí komunističnega jarma. To je pogoj za ves nadaljnji razvoj tako pri nas doma kakor v vsej Evropi. Zato vsebuje program SLS v čl. 9 določilo, da "SLS odobrava in podpira vsako delo, vstopa v zvezo z zastopniki in političnimi skupinami lastnega in drugih narodov in sodeluje pri vsaki akciji, katere namen je čimprejšnje osvobojenje in zagotovitev možnosti, da narod svobodno odloči o svoji državi in svobodno voli svojo vlado." In prav zato, ker je osvoboditev domovine pogoj vsega nadaljnega razvoja, dela

OPOROKA DR. ALOJZIJA KUHAJKA

Iz zapuščine dr. A. Kuharja govori, ki ga je imel v dvorani Sv. Cirila v New Yorku v nedeljo 26. oktobra 1958, tri dni pred svojo smrtjo. Govoril je na proslavi, ki jo je za 40. obletnico 29. oktobra 1918 priredilo Slovensko katoliško akademsko starišinstvo v New Yorku.

V zapuščini je troje z roko popisanih osmink, troje z roko popisanih pol in šest tipkanih strani. Z roko popisane pole so le osnutek za predavanje, ki je tipkano. Vendar je dr. Kuhar govoril iz vsega gradiva. Zato in pa zaradi tega, ker se misli iz obeh virov ne krijejo, marveč dopolnjujejo, bomo objavili celoto. Listi so ohranjeni v obliki, iz katere je zlahka sklepati, da niso bili namenjeni za tisk. Zato jih je bilo treba obdelati. Skrb za besedilo je imel Simon Krekar. Čas govora, tehtnost misli in predmet predavanja upravičujejo naslov, ki smo ga dali našemu članku: Oporoka dr. Alojzija Kuharja. Uredništvo.

V osnutku za govor je dr. Kuhar napisal nekaj misli, ki jih je vredno ponoviti:

29. oktober — tako je zapisal — je zgodovinsko dejanje, ki ima tole trojno vsebino:

1.) Objava neodvisnosti Slovencev in vsega ozemlja. — To je dejanje naravnega prava, ki bi dobilo mednarodno pravno veljavo s priznanjem drugih držav; tega priznanja ni bilo.

2.) Objava izstopa iz Avstro-Ogrske države. — To je dejanje ustavnega prava, revolucionarno dejanje, ki pa bi ostalo brez pravnih posledic, da se Avstrija ni zrušila in njene zrušitve niso mednarodno potrdili in priznali.

3.) Vstop skupno s Srbi in Hrvati v novo narodno državo S.H.S. in priznanje njene vlade za svojo. — To je dejanje mednarodnega prava, ki bi ostalo brez posledic, da nove države niso mednarodno priznali.

Če postavimo vse to troje v perspektivo takratne stvarnosti, vidimo, da je bilo prvo dvojice le platonično dejanje — Avstrija je bila že mrtva — to misel je dr. Kuhar pozneje, v končni redakciji za govor, ublažil. Ne tretje dejanje, tako piše, nam je dalo možnost, da na mirovni konferenci zagovarjamo svoje stališče in meje. Vse troje pa se med seboj dopolnjuje in je eno izmed največjih dejanj v zgodovini slovenskega naroda.

Ko je pisal o pravcu naše bodoče narodne politike, je napisal tole:

Nas, ki smo majhen narod, naj zanima predvsem, kakšna bo bodočnost na našem prostoru; kaj bo drugod, ni tako važno. To naj velja za vse narode naše države.

vodstvo SLS na tem, da povezuje vse pozitivne sile v okviru zveze krščansko demokratskih strank Srednje Evrope. Prav tako pa išče stikov in vzdržuje zveze z južnoslovanskimi političnimi činitelji.

Končno moramo reči še tole: Objava programa SLS pred petimi leti je pomagala pri ustvarjanju vedno večje politične edinstvi med slovenskimi izseljenci, ne v tem smislu, da bi vsi Slovenci postali pristaši ene same stranke, ampak, da si je ogromna večina Slovencev danes edina glede slovenske bodočnosti.

Ko je pokojni svetnik Škulj pred petimi leti prečital program SLS, je vzkliknil: "Da, to je naš slovenski program!" Prepričani smo, da je imel prav, ko je ta program označil za slovenski program, kajti borba za boljše slovensko bodočnost je njegova bistvena vsebina. Bog pomagaj, da bi se, ko bomo proslavljali drugo petletnico objave programa, uresničile vse njegove zahteve.

Rudolf Smersu.

Nekateri pravijo: sami zase, in sanjajo o federaciji, kot da bi vse čakale, da se ji pridružimo.

Drugi pravijo: raje z Madžari ali Italijani. To so seveda otročarije, ki jih širijo taki, ki zgodovine ne znajo brati. Ti ljudje so najbolj nevarni.

Mi pa izluščimo nekaj stalnic, ki veljajo za naš narod, ki so bile in ostanejo stvarnosti.

1.) Naše število. Nas je pol milijon, v mednarodni politiki smo nepoznani, nikoli v moderni zgodovini nismo imeli svoje države. Nas je manj, kot je bilo beguncev med obema korejskima frontama, ki so zgignili in jih nihče ni omenil; manj kot je bežalo ljudi z Vzhoda; manj kot so jih Nemci pometali v plinske peči; manj kot tistih narodov, ki jih je Stalin preselil v Sibirijo; nas je manj kot katerikoli izmed treh baltičskih držav, ki so zgignile v sovjetskem žrelu in jih Evropa ni pogrešala.

2.) Naša lega. Veliki svet pozna naše ozemlje le kot oznako na zemljevidu: Antemurale, Frankovske obmejne marke, Ljubljana: gap, Through-way. Na takem prostoru niso od srednjega veka naprej ustanavljali držav, ker niso mogle obstati.

3.) Nemški in italijanski pritisek bosta trajala dalje.

4.) Zapadna Evropa se resno prizadeva, da organizira svojo skupnost in da pusti Vzhod tam, kjer je, ali v najboljšem primeru v karanteni.

5.) Komunistični pritisk z Vzhoda bo verjetno trajal, čeprav bi se obrobne države odlučile.

6.) Zamisel skupne države med našimi narodi se je verjetno poglabila.

Med temi stalnicami je treba iskati pot. Pot 29. oktobra je najboljša:

V njej je slovenska samobitnost najboljše zavarovana.

V njej je naše ozemlje najbolj varno.

V njej pride naša kulturna moč do največje veljave.

Naš signal za bodočnost: 29. oktober, skupna država, v njej pa zavarovane naše bitne narodne svetlinje: naš jezik, naše ozemlje, naša kultura.

To je bil v kratkih črtah osnutek za govor na proslavi.

(Dalje prihodnjič)

NAROD IN DRŽAVNI NAROD (ali nacija) sta dva različna pojma. Kdo dobro pozna razliko med tema dvema pojmovoma? O tem piše obširno in zelo jasno dr. Ivan Ahčin v "Sociologiji", ki je najboljšo slovensko delo, kar smo jih Slovenci izdali v emigraciji.

Naše gore list

SODOBNA POVEST

Ko je dala svojo ljubezen, jo je dala za vse življenje, in bila je pripravljena na vse, kar bi prišla ljubezen s seboj. Njeni vzori so bilo zelo visoki in njena načela o pravem in nepravem neomajljiva. Ta stvar je ali bela ali črna. V njenih navedenih pojme ni bilo nobene sivine. Prav zato je bolj razumela moje zablode v Franciji, kakor pa bi jih katera koli druga ženska.

"Ko sva več let skupaj delala, sva precej natančno spoznala drug drugega. Pozimi sva ne samo skupaj študirala, marveč sva tudi svoje zaslužke devala skupaj in z njimi krila vsak svoje potrebe. Ona je bila bolj spretna ko jaz, zaslužila je več, zato je mogla devati na stran več za predelavo hiše v Nju Hempširu, ker bila ji je zelo pri srcu.

"Poleti sva hodila tja gor in delala ko bobra. Nikoli še nisem videl ženske, ki bi tako delala ko Deteljica ali s tolikšno razumnostjo spreminjala načrte. Natančno je vedela ne samo, kaj je treba storiti, marveč tudi kako, kar je še več. Za vsako poltje sva napravila načrt in ga zaradi njene spretnosti tudi izvršila. Na ta način sva hišo spravila v red in bi jo takoj lahko uporabljal. Kakor hitro bi imel maturo za seboj.

"Se zdaj mi je žal, da se nisva poročila takoj, še preden sem jaz odšel preko morja. Tako bi bilo bolje. A Deteljici se je zdelo, da bi mene morda v čem ovrnilo. Dejala je, da bo zame že to dosti težko, če me izpuli, jo in presadijo v nevarno okolje, zato da ni treba dodajati še odgovornosti, da bi skrbel za ženo. Rekla je, da pojde na farmo in jo bo upravljal, dokler se jaz ne vrnem. Da bo že kako. Morda tudi vojna ne bo dolga.

"Tako torej so stvari stale, ko sva se poslavljal. Meni je bilo vse tako jasno, da sem se čutil, da me prijaznost nji in njenim staršem. Denarja ponuditi jim ne moreš. S primernim božičnim darom pa boš vsaj deloma poravnal svoj dolg.

"Tako sem torej kupil nekaj uporabnih, a čednih daril za njenega očeta in mater, in ker sem vedel, da Germana ljubi lepe reči in jih ima malo, sem za njo kupil prstan, ki sem ga videl v izložbi nekega zlatarja. Prstan je bil zares lepa stvar, lepša ko vse, kar je kdaj imela, ker sem hotel, da dobi resničen dar, kakršnega bo lahko imela vse življenje in se ga veselila."

"Joj, Puhar, kolikšen norec si bil!"

(Dalje prihodnjič.)

Hranite denar za doževne dneve - kupujte U. S. Savings bonde!

CHICAGO, ILL.

FEMALE HELP WANTED

WOMAN — for general housework, over 30 years. Own room, bath. Must like children. References. Current wages. Phone ID 2-1776.

IVAN TAVČAR:

VISOŠKA KRONIKA

Moj Bog! kje sem že videl ta obraz? Bil je preoran in opustošen kakor njiva, če je udaril ob plohi hudournik čez njo! Geniti se nisva mogla, in niti glave nisva mogla dvigniti, le gledala sva se drug drugega. Naposled se je kakor iz dalje tam zadaj za hribom začul onemogel glas:

"Izidor — gotovo si ti, Izidor?"

Božja Porodnica! — bil je res Marks Wulffing, od Boga zapuščen in zavržen, z odrezano levo nogo!

"Marks —?" sem vprašal, "ali si res Marks?"

"Vidiš," je jecjal, "z eno sem krivo pričal, drugo pa sem prerezal, da sem namočil kamen s krvjo. Sedaj vem, da umiram — ali umreti skoraj ne smem —"

Odgovoril sem mu takoj:

"Umirjete, če bo hotela božja volja!"

Zaihtel je:

"Odpustiti mi, Izidor! Odpustite mi vsi!"

V srce se mi je zasmilil. "Odpustim ti, Marks, in vem, da ti je Agata že tudi odpustila! Radi tega lahko brez skrbi stopiš pred Boga sodnika. Odpušeno ti bo, da bo tudi nam odpušeno!"

Zvneli so:

"Cure naj pride!"

Poklicali so kaplana, ki je imel s pogrebi in s prevajanjem preobilo opravka, a vendar je prav hitro prišel, ker mu ni bilo neznan, da v lazaretu vojščak z odrezano nogo vsak hip lahko umrje. Dolgo sta govorila, vmes je gospod nekaj zapisoval, potem je dal bolniku odvezo in končno je Marksu vodil levoico, da je postavil znamenje svetega križa pod tisto, kar je bil "cure" napisal. Napisal pa je bil, da je težki jezdec Marks Wulffing, ko je ranjen ležal v lazaretu pri Turinu, na smrtni svoji postelji spokorno in skesano priznal, da je na sodbi v Loki ležljivo pričal proti Agati Schwarzkoblerici, da je vse, kar je tedaj govoril, bilo izmišljeno, in da prosi njo in druge, da bi mu odpustili in prizanegli. Sam "cure" je to svedočbo podpisal in jo meni izročil.

V noči potem je Marks Wulffing umrl. Moja želja je, da bi mu svetila večna luč!

Ko sem se vračal, je bila spomlad tu: hruška in črešnja sta cveli, in cela Poljanska dolina je nosila belo pečo. Nista me pričakovala Agata in Juri, a sprejela sta me, kakor da sem vstal od smrti. Onemogel sem bil in vojna me je bila pohodila! Ali ta dva sta me objemala brez konca in kraja, in odprla sta mi vso svojo hišo. Po tej hiši se je takrat vlačilo malo dekletce, ki je sicer še komaj lazilo, pa s svojim glasom polnilo že skoraj vsak kot in kotiček. Tu in tam se je še vlegel Agati mrak na lice in njeno oko me je včasih spominjalo na poglede, s katerimi se je tisti dan, prej nego je stopila v vodo, ozirala po dolini navzgor.

Tisti čas je župnikoval pri nas gosp. Janez Krstnik Zitnik. Takoj drugi dan sem se napotil k njemu ter mu izročil svedočbo, katero je bil Marks Wulffing na smrtni svoji postelji podkrižal in katero je bil gospod "cure" podpisal. Gosp. Janez Krstnik je bil pravičen mož. Takoj prihodnjo nedeljo je s prižnice govoril in ljudem dopovedoval, kaka krivica se še vedno godi Agati Khallanovi, o kateri na tistem marsikdo v gorjanski svoji nespeti misli, da je morda le delala točo in nevihto. Ošteval

jih je, da jih je obilo povešalo glave, nakar je prebral Marksovo svedočbo, govoril o njegovem podpisu in povedal, kako ga je Bog že na zemlji udaril, ko mu je zdrobil desno roko, s katero je krivično pričal, ter mu vzel levo nogo, v katero si je bil rano vrezal. Ljudstvo je bilo glineno. Pred cerkvijo se je vse trlo okrog Agate, da so ji stiskali roko. Tisti dan je bila naša gospodinja počestena kakor mučenica, in gospod Bog je ukazal, da bo konec njenemu trpljenju. Sam Peter Debeljak se nam je približal, ko smo hodili od božje službe proti domu, in prosil, da bi mu bilo odpušeno. Podali smo si roke in obnovili staro prijateljstvo.

Zadovoljstvo se je znova oglasilo na Visokem. Spomin očeta Polikarpa se je ublažil, in kri človeka, katera je bila prelita po njegovi roki, ni več vplila do božjega stola. Tudi mene je zapustil spomin na bitke in vojne, razen onega, ki mi je tičal v prsih, kjer mi je nekaj kljuvalo noč in dan, kakor v uri, viseči na steni. Težilo me je, da nisem mogel poprijeti za nikako delo; dela je bilo obilo, jaz pa sem samo jedel pri hiši! Poizkušal sem delati, pa ni bilo mogoče, in Juri in Agata sta me prav grdo oštevala, če sem se hotel lotiti najnedolžnejšega dela. Res je, da nisem prišel praznih rok k hiši, in lahko bi bil živ, ne da bi bil hiši v nadlego, ali človek, ki delati nemore, je vendar preveč pri hiši. In to je bilo, kar me je peklo!

Ko je cvetje izginilo s travnikov in vrtov in ko je vročina prihajala, sem šel pri lepem vremenu k njivi pod gozdom, tja, kjer mi je bil svoj čas očepoval, da je visoki dve kmetiji meni namenil. Ravno na istem mestu sem legal v travo. Velikokrat sem tako ležal na solncu in nad dolino, ki je mrgolela pod mano; in takrat se je razvijalo pred mano, kar sem doživel v preteklosti. Tu in tam se me je polastila želja, da bi umrl, ker sem bil sam sebi in drugim v težavo. Pa me je hitro zapustila

ta želja, ker vojščak, ki leži težko ranjen sredi bojne poljane, ravnotako nerad umrje, kakor se nerad loči od sveta bogataš, sedeč pri polni skledi. V takih trenutkih sem dobro vedel, da te, naj si še tako zapuščen in osiromašen, veže trdna veriga na nekaj, česar se vsak hip ne zavedaš: ta nekaj je — zemlja, na kateri si se rodil. To je naša edina neskaljena prijateljica, vedno ti kaže en in isti obraz, in vendar jo tolikrat zatajiš!

Ko tako ležim, mi sili iz ruše nova moč v onemogle ude, in prav vsaka koreninica pod mano poganja tudi v moje telo, da se čutim eno z zemljo, na kateri ležim. Zemlja domača — ni prazna beseda: del je mojega življenja, in če se mi vzame zemlja, se mi je vzelo tudi življenje. Ko si ogledam do kosti, ko te povsod preganjajo, kakor bi se bile gobe razpasle po tvojem telesu, te sprejme domača zemlja z istim obrazom, kakor te je sprejela nekdanj, ko so te še v zibel polagali. Nisi doživel spomladi, da bi te ne bilo objemalo njeno cvetje, in ne jeseni, da bi ti ne bila sipala svojih sadov. Mogoče, da je težko umreti — moja vera to ni! — ali toliko zapišem, da bi rajši umrl sredi domače doline bodisi od gladi, nego na zlatem stolu nemškega cesarja, kjer bi imel vsega na kupe!

Tako večkrat premišlujem na zeleni tratinici pod gozdom. Tu in tam gledam tudi v preteklost: pred mano se vlečejo široke vrste težko oboroženih mož, vrsta šaržira na vrsto, ranjeni padajo in umirajo, bogati prapori se vijejo, jezdeci žvenketajo na svojih konjih, sami generali pridirjajo, "victorie" jih obdaja, trombe se oglašajo, topovi grme — vse to pa izginja, kakor izginja dih s stekla, in ostaja mi edinole sladka zavest, da sem zopet na svoji domači zemlji, ki me objema, kakor objema mati svojega otroka ali kakor objema nevesta svojega ženina!

(Dalje prihodnjič.)

— Indijska železniška mreža je četrta največja na svetu. Obsega skupno okoli 35.000 milj železniških prog.

ČE HOČETE...
prodati ali kupiti posvetstvo
ali trgovino, obrnite
se do nas
JOS. GLOBOKAR
986 E. 74th St.
HE 1-6607

KRALJEVSKA ZABAVA — Grška kraljica Friderika se igra s psičkom tekom ogledovanja škode, ki jo je povzročil potres v Tesaliji. Njen mož kralj Pavel (zadaj na desni) in hčerka Sofija (pripognjena) psička z zanimanjem opazujeta.

Se priporočamo

ZA POPRAVITI ALI STAVITI NOVO STREHO ALI ZLEBOVE. VRSIMO VSA V KLEPARSKO SIROKO SPADAJOČA DELA.

NAŠE DELO JE POZNANO IN ZANESLJIVO

FRANK KURE

Lahko pišete na ta naslov:

R. F. D. No. 1, Route 44, Newbury, Ohio

Pokličite telefonično: JORDAN 4-5503

IMENIK RAZNIH DRUŠTEV

(Nadaljevanje z 6. strani)

DIREKTORIJS SLOVENSKEGA DRUŠTVENEGA DOMA NA RECHER AVE.

Častni predsednik Frank Zagar, predsednik Joseph Trebec, podpredsednik Frank Segulin, tajnik Theodore Kircher, 18609 Pawnee Ave., KE 1-7027; blagajnik Edward Leskovec, zapisničarica Augusta Slezko; nadz. odbor: Thomas A. Pluth, Rudy Ivancic, Vinko Godina. Gospodarski odbor: Predsednik Frank Rupert, Frank Urbančič, Joseph J. Preskar. Ostali direktorji: Johan Troha, Josephine Henikman,

Frances Gorjanc, George Krancic. Poslovodja: John Zigman, tel.: KE 1-9309. Hišnik: Frank Zupancič, IV 1-5663. Seje se vsrjo vsako tretjo sredo v mesecu ob 7:30 zvečer.

SLOVENSKI DOM

15810 Holmes Ave

Predsednik John Habač, podpredsednik Steve Mejak, blagajnik Joe Barbis, tajnik Joseph Ferra, KE-1-7131, zapisnikar Victor Derling. Nadzorni odbor: preds. Frank Sustarsic, Jos. Smolic, John Habač Jr. Gospodarski odbor: preds. Frank Matoh, Frank Kocin, Frank Zorman. Ostali direktorji: Frank Dolinar, John Gorup, Jacob Mejak, Frank Walter. Seja direktorjev se vsrjo vsaki četrty petek v mesecu ob 7:30 zv. v navadnih prostorih.

GOSPODINSKI KLUB NA JU-TROVEM (Prince Ave.)

Predsednica Jennie Bartol, podpredsednica Rose Vatovec, tajnica Stella Mahnič, blag. in zapis. Marv. Taucher, nadzornice: Anna Kresovic, Antonija Rolih, Angela Magovec, zastopnica za SDD Stella Mahnic. Seje so vsako 1. sredo v mesecu ob 7:30 zv. v SDD na Prince Ave.

SLOV. NAR. DOM NA ST. CLAIR

Predsednik Charles Vrtovsni, podpredsednik Joseph Birk, namestnik podpredsednik Krist Stokel, tajnica Josie Zakrajsek, blagajnik John Centa, namestnik Anthony Zakrajsek; zapisnikar Joseph Okorn; namestnik Joseph Zorman. Nadzorni odbor: Frank Eleric, preds., Anton Wapotic, Josephine Swan, John Tavcar, Frank Bavec; gospodarski odbor: Frank Cesnik, John Smuk, Andy Champa, Blaz Novak, Frank Plut, Janko Rogelj, Edward Kenik; Vrtar John Brescak. Seje direktorija se vsrjo vsako drugi torek v mesecu ob osmih zvečer v sobi št. 4 starega poslopja.

DOM ZAPADNIH SLOVENCEV

Predsednik Frank Loucka, podpredsednik Gene Bisson, tajnica Elia Pultz, zapisničarica Bessie Stibil, blagajnik Charles Zakely, nadzorni odbor: Mike Bizaj, Mary Kallon, Margaret Loucka, Steve Bielecki; oskrbnik Joe Stefanik.

Samostojna društva

DRUŠTVO SRCA MARJE (STARO)

Duhovni vodja Rev. Louis B. Baznik, predsednica Mary Peterlin, tajnica-zapisničarica Mary Ottonicar, 1110 E. 66 St., HE 1-6933, blagajničarka Louise Pils; nadzornice: Mary Hrastar, Julia Bokar. Zastop. za klub društev SDD: Louise Pils. Za delniške seje: Anne Rode. Za prepreiskavo novih članic: vsi slovenski zdravniki. Društvo zboraže vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldne v šoli sv. Vida. Članice se sprejema od 16. do 40. leta.

SAMOSTOJNO PODPORNO DRUŠTVO LOŽKA DOLINA

Predsednik Frank Baraga, 1144 E. 71 St.; podpredsednik John Lekan, taj. Frank Bavec, 1097 E. 66th St. Tel. HE 1-9183; blagajnik John J. Leskovec, 32305 Vine St., Willoughby, O.; nadzorniki: John Lokar, Frank A. Turek in Anthony Petkovšek; zastopnik za klub SND Frank Bavec, za SD na Holmes Ave. Frank Znidarski in Frank Marolt za konferenco SND Frank Bavec. Seje se vsrjo vsako 3. sredo v mesecu v Slov. Nar. Domu soba št. 4. staro postopje. Društvo sprejema nove člane od 16 do 46. leta s prosto pristopnino in zdravniško preiskavo. Društvo plačuje \$200 članine in \$7 na teden bolniške podpore. Assenat je 31 mesecno. Za sprejem ali pregled novih članov so vsi slovenski zdravniki. Za nadaljevalne informacije se obrnite na društvene zastopnike.

MALDINSKO DRUŠTVO KRES
Predsednik Evgen Favetti ml., podpredsednik Lojze Bajc, tajnica Cilka Košir, 12414 Locke Ave., telefon PO 1-0761, blagajnik Ivan Zakrajsek, prosvetni referent Eda Vovk, telovadni referent Rudi Kolarič. Odborniki: France Bajc, Matija Lončar, Marija Zakelj, Janez Kamin, Tone Nemec.

DRAMATSKO DRUŠTVO LILJA

Duh. vodja Rev. Joseph Varga, predsednik France Hren, podpredsednik France Zorman, tajnica Mira Adamič, 447 E. 156 St., tel. IV 1-8263, blagajnik Viktor Derling, zapisničarica Andreja Stanonik, režiser Marjan Jakopič, odr. mojster Ivan Hauptman nadzorniki: Stane Gerdin, France Stanonik, Lojze Mohar, propag. ref. Albin Kampovšek, športni ref. Lojze Mohar, garderober Jelka Pretnar, dvorana Peter Trpin, bara Jože Smolčić kuhinja Stefka Smolčić, mlad. odsek Marijan Kosem, knjižničar Srečo Gaser. Seje so vsak 1. ponedeljek v mesecu v Slov. domu na Holmes Ave.

SLOVENSKI ODER

Predsednik Milan Dolinar, podpredsednik Pavle Intihar, tajnik I: Milko Pust, 6612 St. Clair Ave., tel. EN 1-3721; tajnik II: Breda Osemar, blagajnik I: Ivan Martinec, blagajnik II: Anica Knez. Nadzorni odbor: Gerdin Stane, Pretnar Jelka, Blaž Vavpetič. Režiserski odbor: Francek Kolarič, Ivan Martinec, Pavle Intihar, Milan Dolinar, Milko Pust. Odborniki: Mary Prince, Anica Kamin, Maks Jerič. Gospodar Francek Kolarič.

SAVE SAFELY
at **3 1/2%**
CURRENT RATE
ST. CLAIR SAVINGS
813 East 185th Street
25000 Euclid Avenue
6235 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio

MALI OGLAS!

Dve opremljeni sobi oddajo
Dve opremljeni sobi s porčem oddajo v našem moškemu na 1069 E. 72 St. Kličite RE 1-7051. (52)

Hiša naprodaj

Prodajam dvodružinsko hišo na 1423 E. 51 St., 6 sob spodaj, 5 sob zgoraj, klet, — ali jo zamenjam za enodružinsko. Kličite EX 1-0543. — (13,16,18,mar)

Mizar išče delo

Izučen mizarski pomočnik, star 28 let, strokovnjak v izdelavi kuhinjskih in sobnih omar, televizijskih, radijskih in gramofonskih omaric bi rad našel zaposlitev. Kdor bi ga zaposlil, naj sporoči na upravo Ameriške Domovine. — (53)

Sobe se odda

V najem se dobi 5 sob. Vprašajte v Šornovi restavraciji, 6036 St. Clair Ave. EN 1-5214. (X)

Hiša naprodaj

Na 7616 Myron Ave., blizu E. 79 in Superior, trgovin in transportacije. Dobro vzdrževana 6-sobna hiša. Cenjena za prodajo. Lastnik na prostorih po 10. uri jutraj. (54)

Se mora prodati

\$12,500 farma, 24 akre, z 7-sobno hišo, moderne udobnosti, na State Route 534, 7 milj južno od Geneva. Lastnik MU 1-6166. Slovenska okolica. — (55)

Naprodaj

Frigidaire hladilnik, v zelo dobrem stanju, lep in čist je na prodaj. Kličite HE 1-4852. — (54)

Prijatelj's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA

Prescriptions — Vitamins

First Aid Supplies

Vogal St. Clair Ave in E. 68 St.

V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI NASE LJUBLJENE MATERE IN STARE MATERE

Josephine Mauric

ki je v Gospodu zaspala 15. marca 1958

Leto dni je že minilo, od kar te več med nami ni, toda ljubeči spomin na Tebe nam ostane do konca naših dni.

Zaljubljeni otroci:

JOHN, sin
SOPHIE por. PERSON in
STEFIE por. GRICAR, hčeri
Cleveland, Ohio, 16. marca 1959.

CHICAGO, ILL.

Would you like to have your painting and paper hanging done to suit you?
SPECIAL RATES!
Call me for free estimates.
GUARANTEED WORK!
R. J. De ROSIA
GR 7-7465 (54)

CORCORAN FUNERAL HOME

AIR-CONDITIONED CHAPEL

6150 N. Cicero Avenue, Chicago

Phone: PE 6-3833

(52)

BUSINESS OPPORTUNITY

FOR SALE

800 PATENTED MINING CLAIMS 7500 ACRES

GOLD, SILVER, LEAD, ZINC, and COPPER, Silverton, Colorado. One of the Richest Precious Metal Districts in the World. Will Sell (Retaining a 3% Royalty) for Less than Cost of Patent and Taxes Paid. 50% Has Heavy Timber. Terms. U. S. Mining Engineer's Report, Maps and Blue Prints, etc.

Write or Wire

H. C. SPRINKLE, P. O. Box 1835, DURHAM, N. C.

or: Mr. A. J. McSWENY, 507 5th Ave., New York, N. Y.

(53)

Imenik raznih društev

Kranjsko Slovenska
Katoliška Jednota

DRUŠTVO SV. VIDA. ST. 25 KSKJ
Duhovni vodja Rev. Louis B. Baznik, pred. Pauline Stampel, podpredsednik Albin Orehek, tajnik John J. Polz, 1164 Norwood Rd., tel. HE 1-0955; zapisnikarica: Strniša Sr., blagajnik Louis Krajc, Nadzorniki: Anthony J. Fortuna, John Gornik, Joseph J. Nemanich; vratar in zastavonoša Andrew Zamej; vodja atletike in mladinske aktivnosti John J. Polz; zastopnik za SND in N. A. banko Anthony J. Fortuna; zastopnika za Ohio KSKJ Booster Club John J. Polz in Albin Orehek; zastopnika za Ohio KSKJ dan, Daniel Postolnik, Anton Strniša in Frank A. Turek, za pregledovanje novega članstva vsi slovenski zdravniki.
Društvo zbiruje vsak prvi tork v mesecu v sobi št. 4 šole sv. Vid, ob 7:30 zvečer. Mesecni ašment se začne pobirati ob 6:30 pred sejo in 25. v mesecu v dvorani zvečer ob 6:00. Od 26. pa do konca meseca na domu tajnika od članstva, ki mu ni mogoče plačati poprej. V društvo se sprejemajo novi člani in članice od 16 do 60 let in se jim nudi prva zavarovalnina od \$250 do \$500. Bolniška podpora znaša \$7. in \$14.00 na teden. V društvo se sprejemajo tudi otroci od rojstva do 16. leta. V slučaju bolezni se naj bolnik javi pri tajniku, da dobi zdravniški list in kar v vsaki sobi se na pravilnih jednote.

DR. SV. LOVRENA ST. 63 KSKJ
Duhovni vodja Rt. Rev. J. J. Oman, pred. Louis Simončič, podpredsed. Ant. Zidar, tajnik Ralph Godec, 3559 E. 80 St., tel. VU 3-6324; zapisnikarica: Resnik, blag. Josip V. Kovach; nadzorniki: Louis Shuster, Silvester Urbančič in Emeric Kordan. Zastavonoša Joseph W. Kovach. Zastopnik za SND na 80 St. Jos. W. Kovach in John Krofi, zastopnik za SND Maple Hgts., Louis Simončič; zastopniki za stetično in booster Club: Joseph W. Kovach in Ralph Godec; zdravniki: dr. Anthony J. Perko, dr. A. Skur, dr. J. Folin, dr. Val. Meršol in dr. F. Jelenc. Društvo zbiruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob eni popoldne v SND na 80. cesti. Sprejema članstvo od rojstva do 60 let starosti. Bolniški ašment 65c na mesec in plačuje \$7.00 bolniške podpore na teden, če je član bolan pet dni ali več. Rojaki in Newburgh, pristopite v društvo sv. Lovrenca.

DRUŠTVO SV. ANE ST. 150 KSKJ
Duhovni vodja Rt. Rev. J. J. Oan, predsednica Josephine Mulh, podpredsednica Frances Lindic, tajnica Josephine Winter, 3559 E. 80 St.; blagajničarka Antonija Debeljak, zapisnikarica Agnes Zagor. Nadzornice: Frances Adler, Helen Krofi in Anna Zolnikovic; zastopnik za SND na 80 St., Frances Lindic in Mary Filipovic; za SNI na Maple Heights, Anna Kresevic; zastopnici za Ohio KSKJ Booster in mladinsko dejavnost: Josephine Winter in Alice Arko; za Federacijo Frances Lindic in Josephine Winter. Zdravniki: dr. Perko, dr. Skur in dr. J. Folin. Seje so vsake 3. nedeljo v mesecu ob eni popoldne v SND na 80. cesti.

DRUŠTVO SV. MARIE MAGDALENE. ST. 162 KSKJ
Sprejema članice od 16 do 60 let. Tudi najnovejši smrtninske certifikate od \$250 do \$5,000; bolniška podpora je \$7 ali \$14 tedensko. V mladinski oddelku se sprejemajo otroci od rojstva pa do 16 let. Odboj za leto 1957 sledi: Duhovni vodja Rev. Louis Baznik, pred. Marjanca Kuhar, podpreds. Mary Ottonic, taj. Maria Hočevar, 21241 Miller Ave., tel. IV 1-0728; blagaj. Frances Macerol. Zapisnikarica: Pauline Stampel. Nadzornice: Frances Novak, Josephine Ambrosio in Pauline Stampel. Rediteljica Julia Slogar. Zastop. za ženske in mladinske aktivnosti: Frances Nemanich. Zastopnice za Ohio KSKJ Dan: Marjanca Kuhar, Dorothy Strniša, Mary Ottonic, Frances Macerol. Zdravniki: Vsi slovenski zdravniki. Seje se vršijo vsaki prvi ponedeljek v mesecu v šoli sv. Vida soba št. 4 ob 7:00 zve. Ašment se pobira vsaki tretji ponedeljek ob 6 do 7 ure in vsakega 25. v mesecu od 6 do 8 ure v ravno istem prostoru.

DRUŠTVO SV. JOZEFA ST. 169 KSKJ
Duhovni vodja Rev. Matt Jager, pred. Charles Pezdirtz, fin. tajnik Joseph Ferra, 444 E. 152 St., tel. KE 1-7131; bol. taj. Mary Korosec PO 1-1642; zapisnikarica: Anna Kožel, blag. Louis Jarem; nadzorniki: Frances Somrak, Anna Skolar in Carl Sterbenz. Vratar James Kastelec. Zdravniki: Dr. Skur, Dr. C. Opaskar, Dr. Louis Perme, Dr. Raymond Stasny in Dr. Leopold Urkaner. Seje se vršijo vsaki tretji četrtlet v mesecu ob 7:30 zvečer v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Ašment se pobira pred sejo, prvo nedeljo po seji v dvorani po cerkvi Marije Vnebovzete od 9 do 11 ure popoldne ter 24 in 25. v mesecu v Slovenskem domu. Društvo sprejema otroke od rojstva do 16 let in zavarovalnino od \$250 do \$1000 brez zdravniške preiskave ter odrasle od 16 do 60 let za zavarovalnino od \$250 do \$5,000 in do \$2.00 bolniške podpore na dan.

DRUŠTVO PRESVETEGA SRCA JEZUSOVEGA ST. 172 KSKJ
Predsednica Theresa Lach, podpredsednica Mary Hosta, finančni in bolniški tajnik Joseph Grdina, 6113 St. Clair Ave., Tel. UT 1-4349; blagajnik Joseph Ovsenek, zapisnikarica Josephine Ovsenek. Nadzornice: Josephine Weiss, Anna Palčić in Frances Kavc. Zdravniki: dr. F. J. Kern. Za preiskavo vsi slovenski zdravniki. Seje vsako tretje sredo v mesecu ob 7 uri zvečer v J. D. Narodnem domu na 4533 W. 130 St.

Društvo spada v Centralni bolniški oždelek K. S. K. Jednote, ter ima poleg tega svojo društveno bolniško blagajno. Zavarujete se lahko za \$1.00, \$2.00 ali \$3.00 dolarje na dan bolniške podpore. Sprejema se članice: V mladinski oddelku od 1 do 16 let; v odrasli oddelku od 16 do 60 let. Zavarujete se lahko od \$250.00 do \$5,000.00. Najnovejši moderni certifikati; plačljivi 20 let. S tem si prihranite denar za stara leta; kakor bi ga nosili v banko in pri tem ste še življenjsko zavarovani. Za pojasnila se obrnite do uradnikov društva.

V društvo se sprejemajo članice brez zdravniške preiskave od 1 do 45 leta starosti. Poslužite se prilike ter se zavarujte pri tem solidnem društvu, za slučaj bolezni, poškod, operacij in smrti. Ašment se pobira na vsaki seji tretjo sredo, v IDN Domu, vsako četrto nedeljo v mesecu pa v Baragovem Domu na 6304 St. Clair Ave. ob 11 uri; oziroma po deseti sv. maši.

DRUŠTVO SV. CIRILA IN METODA. ST. 191 KSKJ
Duhovni vodja Rev. Frank Brennan, pred. Alphonse Sajovic, podpredsednica Angela Derganc, tajnica Matilda Repret, 19601 Killee Ave., tel. KE 1-2863; blagajničarka Ann Troha, zapisnikarica Vera Troha. Nadzorniki: Frances Globokar in Antonia Carr. Zastopnik za Jugoslav Center: Alphonse Sajovic; za Ohjsko ligo KSKJ: Matilda Repret. Za pregled novih kandidatov: vsi slovenski zdravniki v Clevelandu in Euclidu. Društvene seje se vršijo vsako drugo sredo v mesecu na domu tajnice ob 7:00 uri zvečer.

DRUŠTVO SV. KRISTINE ST. 219 KSKJ
Duh. vodja: Rev. A. Bombach; pred. Anton Tekavec; podpred. Frank Drobnič; tajnica: Jennie Gustincic, 18800 Abby Ave., tel. KE 1-8325; blagajnik: Matt Tekavec; zapisnikarica: Ana Debeljak; nadzorniki: John Bradac, Math Intihar, Helen Troha; zdravniki: dr. A. Skur; zastopnik za KSKJ dan Frank Drobnič in Ana Debeljak. Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri pop. v šolski sobi sv. Kristine.

DRUŠTVO KRISTUSA KRALJA ST. 226 KSKJ
Duhovni vodja Rev. Louis B. Baznik, pred. Ulrich Lube, podpredsednica Mary Wolf, tajnica Mary Zupančič, 6124 Glass Ave., tel. EX 1-4767; blagajničarka Jean Grear, 639 E. 102 St., PO 1-6651; blagajničarka bolniške podpore Mary Zupančič; zapisnikarica Mary Semen. Poročevalka in Glasilo Mary Zupančič. Nadzorni odbor: Frank Segar, John Zupančič in Ivan Riger. Zastopnik za klub SND in delniški sej: Ulrich Lube. Vsi slovenski zdravniki. Seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne, staro poslopje SND.

Slovenska ženska zveza

PODRUŽNICA ST. 10 SLOVENSKE ZENSKE ZVEZE
Duhovni vodja Rev. Matija Jager, pred. Mary Urbas, podpreds. Alojzija Cebular, tajnica Mary Camloh, 15926 Holmes Ave., LI 1-6245; blagajničarka Mary Komidar; zapisnikarica Tončka Repič; nadzornice: Amalia Novak, Mary Matoh, Jennie Kosir; vratarica Jennie Koren. Seje se vršijo vsaki drugi tork v mesecu ob 7 uri zvečer v Slov. domu na Holmes Ave.

PODRUŽNICA ST. 14 SZZ
Duhovni vodja Rev. A. L. Bombach, pred. Amalia Legat, podpredsednica Mary Strazisar, tajnica Mrs. Pauline Cesar, 20975 Arbor Ave., IV 1-5764; blagajničarka Mary Iskra; zapisnikarica Antonia Sustar; nadzornice: Frances Globokar, Anna Mihelick, Anna Perko. Zastopnik za Klub drugete AJC: Josie Cebuly, Josephine in Blatnik. Seje se vršijo vsaki prvi tork v mesecu v AJC na Reher Ave. ob 7:30 zvečer.

PODRUŽNICA ST. 15 SZZ
Duhovni vodja Rt. Rev. J. J. Oman, pred. Frances Lindic, podpredsednica Helen Mirtel, taj. Frances Novak, 3552 E. 80 St., DI 1-3515; blagajničarka Rose Rodič, zapisnikarica Mary Filipovic. Nadzornice: Veronica Skufca, Jennie Zupancic in Angela Strazar. Zastavonoša Angela Strazar. Rediteljica Jennie Barle. Zastopnici za SND Rose Vatovec in Mary Hrovat. Poročevalka: Helen Mirtel. Zastopnici za Ohio Zvezo: Mary Filipovic, Frances Novak. Seje so vsako drugo sredo v mesecu ob 7:30 zvečer v SND na 80. cesti.

PODRUŽNICA ST. 25 SZZ

Duhovni vodja Rev. Louis B. Baznik, pred. Pauline Stampel, podpredsednica Frances Russ, tajnica in blagajničarka Mary Ottonic, 1110 E. 66, tel. HE 1-6933; zapisnikarica Dorothy Strniša, rediteljica Pauline Zigmant. Nadzorni odbor: Angela Virant. Antonia Mihevc in Julia Slogar. Seje se vršijo vsaki drugi ponedeljek v mesecu v šoli sv. Vida. Članice sprejemamo v mladinski oddelku takoj od rojstva, v odrasli oddelku pa 14 do 55 leta starosti. Ašment se pobira v šoli tudi 25. v mesecu.

PODRUŽNICA ST. 32 SZZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, pred. Tereziya Potokar, podpredsednica Mary Drobnič, tajnica Theresa Popovic, 24631 Glenforest Rd., RE 1-0562; blag. Barbara Baron. Zapisnikarica Frances Perme. Redit. Frances Sokach. Nadzorni odbor: Ann Cooke, Anna Chinchar. Seje se vršijo vsaki prvi tork v mesecu v dvorani sv. Kristine.

PODRUŽNICA ST. 41 SZZ
Duhovni vodja Rev. Matija Jager, pred. Rose Pujzar, podpredsednica Mary Markel, tajnica Ella S. Arin, 17814 Dillewood Rd., tel. IV 1-6248; blagajničarka M. Debevec, zapisnikarica Anna Rebol. Nadzornice: Mary Cerjak, Rose Strumble in Nellie Pintar. Zastopnica za SDD Mary Markel. Seje se vršijo vsaki prvi tork v mesecu v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. soba št. 3.

PODRUŽNICA ST. 47 SZZ
Duhovni vodja Msgr. J. J. Oman, pred. Tereziya Bizjak, podpreds. Louise Kastelec, tajnica Jennie Pugely, 10724 Plymouth Ave., Garfield Hts., O., LU 1-4230; blagajničarka Antonija Dolinar, zapisnikarica Helen Tomazic, nadzornice Antonia Brne, Rose Brgoc in Anne Kresevic, zastavonoša Eva Ozbolt, zastopnice za S. N. D. na E. 80th St., so Tereziya Bizjak, Antonia Dolinar. Za SND v Maple Heights, Stanley Ave.: Anna Kresevic, Jennie Pugely. Seje so vsaki drugi mesec na četrto nedeljo v mesecu ob 2:00 na 8601 Vineyard Ave.

Slovenska
Dobrodela Zveza

DR. SLOVENEK ST. 1 SZD
Predsednik C. Vrtovnik, podpredsednik Matt Modic, tajnik Joe L. Zab, 13368 Lake Shore Blvd., tel. MU 1-2703; blagajnik Frank Penca, zapisnikar Frank Kacar. Seje so vsake 2. nedeljo v mesecu ob 9:30 zve. v SND na St. Clair Ave.

DRUŠTVO SV. ANE ST. 4 SZD
Predsednica Jennie Stanonik, podpredsednica Angela Kofal, tajnica Jennie Suvalik, 4208 Bluestone Rd., So. Euclid 21, Ohio; tel. EV 2-5277; blagajničarka Josephine Orazem-Ambrosio, zapisnikarica Angela Virant. Nadzornice: Rose L. Erste, Rose Hoffert in Frances Levec. Rediteljica Antonija Mihevc. Mladinski aktivnosti: Angela Kofal. Seje se vršijo vsako drugo sredo v mesecu. Za preiskavo novega članstva vsi slovenski zdravniki.

DRUŠTVO N. PREDNI SLOVENC ST. 5 SZD
Predsednik Thomas Kraich, taj. Matt Debevec, 24151 Yosemite Dr., IV 1-2048; blag. Thomas Kraich; zapisnikar Frank A. Turek. Nadzorni odbor: Ladi Debevec, Frank Stefe in Srečo Erzen. Društvo zbiruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9 uri zjutraj v SND, soba št. 3 (staro poslopje) na St. Clair Ave.

SLOVENSKI DOM. ST. 6 SZD
Predsednica Molly Lezat, podpredsednica Rose Ule, tajnica Albina Vesel, 877 E. 185 St., tel. IV 1-0319; blagajničarka Jennie Hrvatin. Zapisnikarica: Anne Cecelie. Nadzorni odbor: Frances Stupica in Louise Cecelie. Zastopniki za Dom: Anton Hrvatin, Jennie Hrvatin. Zdravniki: Dr. Skur in vsi ostali slovenski zdravniki. Seje se vršijo tretji tork v mesecu v Slovenskem društvem domu, 20713 Reher Ave. ob 8:00 uri zvečer.

DR. GLAS CLEVELANDSKIH
Društvo sv. 9 SZD

Predsednik Joseph Lauslin, tajnik Andrew Champa, 1084 E. 74 St., EX 1-2915, blag. John Borso, zapisnikar Joseph Ponikvar, nadzorniki: Frank Ahlin, Dan Chesnik, John Rutar, vratar Anton Zadnik. Zastopnik za klub drugete SND: Frank Cesnik. Za mlad. dejavnost: John Rutar. Zdravniki: vsi slovenski. Seje so vsako 1. nedeljo v mesecu v sobi št. 3 starega poslopja SND na St. Clair Ave. ob 9 dop.

DANICA ST. 11 SZD
Predsednica Josephine Centa, podpredsednica Pauline Stampel, tajnica in blagajničarka Frances Kodrich, 6522 Schaefer Ave., UT 1-4679; zapisnikarica Frances Krajšek, nadzornice: Josephine Levstik, Pauline Stampel, Mary Pinculic. Društveni zdravniki vsi slovenski. Seje se vršijo vsaki drugi tork v mesecu ob 8 zvečer v Slov. narodnem domu, staro poslopje št. 3.

DR. RIBNICA ST. 12 SZD
Predsednik Andrew Sadar, 6811 Bonna Ave., podpredsednik Frank Wirant, tajnik Joseph Ban, 1201 E. 168 St., IV 1-2246, zapisnikar An-

ton Tavželj, blagajnik Anton Debelak, nadzorni odbor Frank Debelak, Louis Mrhar in Frank Lunder. Za pregled vsi slov. zdravniki, zastopnik za Klub drugete SND in za konferenco Frank Wirant, za Slov. nar. čitalnico Louis Mrhar, zastopnik za AJC v Euclid, O., John Komar in Joseph Perko. Seje so vsaki drugi tork v mesecu ob pol osmih v sobi št. 4 SND na St. Clair Ave.

DRUŠTVO CLEVELANDSKIH
SLOVENC ST. 14 SZD

Predsednik Mike Vidmar, podpredsednik Frank Brancelj, tajnik blagajnik Frank Brinovec, 5603 Bonna Ave., tel. EN 1-2061; zapisnikar Mathew Penko, 456 E. 143 St. Nadzorni odbor: August De Fraine, Josephine DeFraine, Jennie Shray; vratar Anton Pevec. Zastopnik za klub SND Mike Vidmar. Zastopnik za delniško konferenco SND John Susnik. Društveni zdravniki so vsi slovenski zdravniki. Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9:30 popoldne v SND na St. Clair Ave., v starem poslopju zgoraj.

DRUŠTVO SV. CIRILA IN METODA. ST. 18 SZD

Predsednik Joseph Kaldič, podpredsednik John Zagorac; tajnik in blagajnik Frank Merhar, 1021 E. 185 St., IV 1-1334; zapisnikar Anton Strniša, 1273 Norwood Rd.; nadzorniki Marie Jean Golder, Anton Levstik in D. Germanovic; Vratar John Adamic, zastopnik SND Ignac Verbič; društveni zdravniki so vsi slovenski zdravniki stanujoči v Clevelandu. Seje se vršijo vsaki tretji petek v mesecu ob 7:30 zvečer v SND staro poslopje št. 4.

DRUŠTVO BLED ST. 20 SZD

Predsednik Frank Arnssek, podpredsednik Anton Pelko, tajnica Anna Mae Mannion, 10012 Anderson Ave., DI 1-6136, blag. Apolonia Kic, zapis. Jakob Resnik, nadzorniki Andy Tumbi, John Krofi, Lillian Pelko; zastopnika za SND na E. 80th St.: Anton Skufca in Apolonia Kic; zdravniki dr. A. Perko, dr. J. Folin in Dr. A. Skur. Seje so vsaki tretjo nedeljo v mesecu v SND na E. 80 St. ob eni popoldne.

COLLINWOODSKE SLOVENSKE
ST. 22 SZD

Predsednica Mrs. Stefi Konecila, podpredsednica Mrs. Frances Kromar, finanč. tajnica in blagajničarka Rose Mickovic, 19612 Cherokee Ave., IV 6-0462; zapisnikarica Mrs. Mary Cernigoi, nadzornice Rose Simenc, Valeria Pollitt, in Gertrude Bokal. Zastavonoša Mrs. Mary Malovrh; zdravniki: dr. A. Skur in dr. V. Opaskar. Seje so vsake 2. sredo v mesecu ob 7:30 zvečer v Slovenskem domu na Holmes Ave. v spod. dvorani.

DR. KRALJICA MIRU ST. 24 SZD

Predsednica Agnes Zagor, podpredsednica Mary Filipovic, tajnica Alice Arko, 7816 Union Ave., DI 1-7540, blagajničarka Agnes Zagor, zapisnikarica Mary Filipovic, nadzornice: Josephine Winter, Angela Gregoric, Veronica Skufca. Seje so vsaki tretjo sredo v mesecu ob 7:30 v Slov. nar. domu na E. 80 St.

DRUŠTVO SV. CECILIE ST. 37 SZD
Predsednica Nettie Zarnick, podpredsednica Anna Zalar, tajnica Louise Pils, 1643 Crest Rd. Zone 21, EV 2-1319, blagaj. Cecilia Znidaric, zapisnikarica Fanny Majer. Nadzorni odbor: Mary Ottonic, Emma Tofant in Dorothy Strniša. Vsi slovenski zdravniki. Seje se vršijo vsako drugo sredo v mesecu ob 8:00 zvečer v SND na St. Clair Ave. soba št. 4 staro poslopje.

DR. NAŠ DOM ST. 50 SZD

Predsednik Stanley Pervanje, podpredsednik Frank Stemberger, tajnica Jennie Pugely, 10724 Plymouth Ave., Garfield Heights, tel. LU 1-4230, blagajničarka Antonia Dolinar, zapisnikarica Theresa Pilstotnik, nadz. odbor: pred. Frank Ziberna, Helen Tomazič, Tereziya Bizjak, zastavonoša Stanley Pervanje in Frank Stemberger, zastopniki za SND na 80 St. Stanley Pervanje in Frank Stemberger, za SDD na Prince Ave. Frank Stemberger. Seje se vršijo vsako tretjo soboto v mesecu ob 7:30 zvečer na 8601 Vineyard Ave.

Slovenska moška zveza

PODRUŽNICA ST. 3 SMZ
Častni pred. Chas. Benevol, pred. James Kastelic, podpredsednik Martin Romih, tajnik Frank Perko, 1092 East 174 St., tel. IV 1-5658; blag. Martin Valetich, zapisnikar Joseph Hocevar. Nadzorniki: Valentine Kosec, Jos. Perušek in John Majerle; zastopnik za Federacijo SMZ: Frank M. Perko, Martin Valetich; zastopnik za klub drugete S. D. na Holmes Ave.: James Kastelec. Seje se vršijo vsake 4. nedeljo v mesecu ob 1:30 uri popoldne v Slovenskem domu na Holmes Ave., kjer plačate svoj ašment 25. v mesecu v spodnji dvorani od 6. do 8. ure.

PODRUŽNICA ST. 5 SMZ
Predsednik John Sever, 18023 Hillgrove Rd.; podpredsednik Fr. Cernik, tajnik in blagajnik Tony Kramol, 8907 St. Clair Ave., tel. UT 1-8387; zapisnikar Fr. Kuhar. Nadzorni odbor: Frank Kuhar, Louis Erste, Math Velikonje. Podružnica zbiruje vsako tretjo soboto v mesecu zvečer v SND soba št. 4. Staro poslopje. Zastopniki za federacijo: L. Erste, Matt Zaman, Math

Velikonje. Tajnik pobira ašment tudi vsakega 25. v mesecu v SND na St. Clair Ave. Zastopnik SND: John Sever.

SLOVENSKA MOŠKA ZVEZA
ST. 6

Predsednik F. Majer, podpredsednik A. Zadnik, tajnik-blagajnik Frank Macerol, 1172 Norwood Rd., EX 1-8228; zapisnikar Leo Novak. Nadzorniki: L. Urbanic, L. Novak. Seje vsako 3. nedeljo ob 1:30 pop. v šoli sv. Vida v januarju, maju, sept. in dec.

PODRUŽNICA ST. 17, SMZ
Predsednik Anton Tekavec, 20303 Goller Ave., tel. KE 1-2907, podpreds. Anton Arko, taj. in blag. F. Drobnič, 23001 Ivan Ave., tel. RE 1-7045, blagajnik Frank Smaltz, zapisnikar Anton Arko. Nadzorni odbor: Frank Jarc in Joseph Koren, zastopnika za federacijo: Anton Tekavec in Frank Drobnič. Seje vsako tretjo nedeljo v mesecu v dvorani sv. Kristine na E. 222 St.

Katoliški borštarnji

DVOR BARAGA ST. 1317, REDA
KATOLIŠKIH BORŠTARJEV

Duhovni vodja Rev. L. B. Baznik; župnik fare sv. Vida: nadb. pastor David J. Telban, podborštarn Elmer J. Kuhar, bivši borštarn Fred Sternisa, finančni tajnik Anthony J. Urbas, 1226 Norwood Rd., UT 1-1031; blag. Rudolph V. Germ, tajnik-zapisnikar Maximilian Germ, 1033 Yellowstone Rd.; nadzorniki: Ludwig Marolt, Louis C. Erste in Joseph Saver, spredovitelj Alois Erste in Joseph Oberstar, boln. nadzornik Alois Erste, 3815 Schiller Ave. (Zone 9). Tel. ON 1-3777. Vratarja: Peter Jelenic in Frank F. Znidaric. Zdravniki: Dr. James Seliskar in Dr. Anthony F. Spech. Društvo zbiruje vsaki tretji petek v mesecu ob 8:00 zvečer v šoli sv. Vida. Ašment se pobira ob 6:30 naprej na večer seje in vsako prvo nedeljo v mesecu od 9:30 do 11:00 popoldne v šoli sv. Vida.

CATHOLIC ORDER OF
FORESTERS
ST. MARY'S COURT 1640

Spiritual Directors: Rev. Matt J. Jager, Rev. Joseph Varga and Rev. F. Paik, Chief Ranger Robert Somrak, Vice Chief Ranger Felix Korosec, Speaker B. J. Hribar, Recording Secretary Anton Kushlan, Financial Secretary William Pavsek, 15302 Holmes Ave., LI 1-4881. Treasurer Louis Somrak, Conductors F. Kocin and S. Trampus, Auditors: F. Mesec, Frank Doles and John Spilar. Sentinels Mike Anzlin Jr. and Frank Martich Jr., Juvenile Director John Petric, Court Doctor Carl Opaskar. Meetings are held at St. Mary's Church Hall or second Thursday of each month. In case of sickness contact Anton Kushlan at LI 1-6441.

Ameriška bratska zveza

DR. SV. JANEZA KRSTNIKA
ST. 37 ABZ

Predsednik John Ustar, podpredsednik Frank Hacc, tajnik Cyril Rovaneš, 452 E. 149. St. tel. IV. 1-3324, blagajnik Anton Obreza, zapisnikar Joseph Grdina, nadzorniki Elmer Turk, Lillian Zeleznik in Frank Penca. Zastopnika za Klub drugete Frank Kačar in Joseph Okorn. Vratar Mike Avšec. Za pregled novih kandidatov vsi slovenski zdravniki. Seje se vršijo vsako tretjo nedeljo v S. N. Domu na St. Clair Ave. v sobi št. 2 ob 9. uri popoldne.

DR. NAPREDEK ST. 132 ABZ

Predsednik John Ludvik, podpredsednik Ludvik Prosen, zapisnikarica Rose Kuznik, blagajnik Jacob Gustincic, tajnica Adalynne Cecelie, 33595 Morris Dr., Eastlake, O. V slučaju bolezni kličite Whitehall 2-4359. Nadzorniki: Anthony Zald, Robert Baitt, Rudolph Baitt. Zdravniki: Dr. Carl Rotter, Dr. Anna Prosen. Seje se vršijo vsake 2. petek ob 7:30 v AJC na Reher Ave. Ašment se pobira vsakega 25. v mesecu.

DR. GEORGE WASHINGTON
ST. 180 ABZ

Predsednik Walter Guzik, taj. in blag. Pauline Strniša, 867 E. 73 St., EN 1-7866, zapisnikarica Frances Erzen, nadzorniki Frank Drobnič, Dorothy Strniša, Augusta Guzik. Seje so ob 7:30 zve. vsak 4. četrtlet v mesecu v sobi št. 3 starega poslopja SND na St. Clair Ave.

Članstvo se sprejema v društvo od 16. do 55. leta in otroke od rojstva do 15. leta. Zavarovalnina je od 250 do \$55,000. Tako za odrasle kakor tudi za mladinski oddelku.

Zapadna slovenska
zveza

DRUŠTVO SV. KATARINE ST. 29 SZD

Predsednica Johanna Mervar, podpredsednica Anna Svigel, tajnik Jos. Ponikvar, 27601 Fulierwood Dr., Cleveland 32, O., RE 1-0354, blagajničarka Dorohy Komin, zapisnikarica Mary Farčnik. Nadzornice: Jennie Stetz, Vera Walsh in Mary Mott. Rediteljica Mary Kraitz. Zastopnik za SND in klub drugete Joseph Ponikvar. Seje se vršijo vsako prvo sredo v mesecu v starem poslopju SND na St. Clair Ave. Vsi slovenski zdravniki in zdravnica Angelina O'Donnell. Članice se sprejemajo od rojstva do 60 let. Zavarovalnina na vsako vrstne police, bolniške operacije in odškodninske podpore.

The Maccabees

CARNIOLA HIVE NO. 493 T. M.
Past Commander Mary Konchen, Commander Pauline Debevec, Lt. Com. and Rec. Sec. Pauline Stampel, Chaplain Mary Tekaucic; Mistress at Arms Mary Mahne, Sgt. at Arms Amelia Dezalan. Picket Mary Vesel. Financial Record Keeper and Sick Benefit Secretary Josephine Stwan, 1016 E. 72 St., EN 1-0563. Auditors: Mary Kolegar, Frances Tavcar, Ursula Unetic. Representatives for "Klub Društve": Frances Tavcar, Josephine Stwan. Representative to the Conference: Josephine Stwan. Meeting every 1st Wednesday of the month at SNH Room 1 at 7:30 p.m. General collection is held on meeting night at 7 p.m. and on the 25th of every month in the lower hall of SNH at 5 p.m.

CARNIOLA TENT NO. 1238
THE MACCABEES

Častni pred. Thomas Mlinar, pred. Joseph Bahnik, podpreds. Matt Kern, tajnik John Tavcar, 903 E. 73 St., EN 1-1918; blag. L. Pike, zap. I. Babnik. Drugi uradniki za otvoritev seje: Frank Majer, Anton Smith, John Sustar, Frank Smole, Anton Debelak, Jack Subel, Frank Meserko. Nadzorni odbor: Anton Zupan, Joseph Drobnič, Karl Stwan. Seje se vršijo vsako četrto nedeljo v SND dvorana št. 1 ob 10:30 pred polnoč. Društven urad v starem poslopju SND. soba 5, zgoraj. Uradne ure vsako soboto od 2 do 5 zvečer.

Woodman Circle

DR. OAK GROVE ST. 76 W. C.
Bivša pred. Mary Schneider, pred. Marge Boyd, 1. podpredsednica Stella Zaozsky, 2. podpredsednica Rose Graf, fin. taj. Anna Hoge, 456 E. 124 St., zapisnikarica Anna Hoge, blagajnica Margaret Jewell, nadzornica Pauline Owens, čuvarica Rose Holowenko, pom. čuvarica Anna Nachtigal, kuh. vodja Goldie Wallace. Seje so vsako 2. sredo v mecu v HND na 6314 St. Clair Ave.

ST. CLAIR GROVE ST. 93 W.C.

Predsednica Anna Tomic, podpredsednica Jennie Vidmar, tajnica Josephine Seelye, 34905 Roberts Rd., Eastlake, WH 2-3062, Blagajničarka Mary Krainz, zapisnik. Josephine Bencin. Društvo ima seje vsako 1. sredo v mesecu ob osmih zv. v SND na St. Clair Ave.

WATERLOO GROVE W. C. ST. 110

Predsednica Pauline Balish, podpreds. Angela Okleson, finančna tajnica Cecilia M. Wolf, 1799 Skyline Dr., AN 1-0436; zapisnikarica Justine Klemencic, blagajničarka Molly Tomaric; kapelan Mary Rogelli; nadzorniki Mary Yarz, Olga Larson in Emma Jany. Seje vsaki tretji tork v mesecu v Slov. del. domu na Waterloo Rd., soba št. 3.

Oltarna društva

OLTARNO DRUŠTVO FARE
SV. VIDA

Duhovni vodja Rev. Louis B. Baznik; pred. Mary Marinko, podpredsednica Josephine Kolenc, tajnica in blagajničarka Mary Ottonic, 1110 E. 66 St., tel. HE 1-0955; zapisnikarica Mary Farčnik; Rediteljica Mary Dezelan; nadzornice: Julia Slogar, Dorothy Strniša in Mary Sajovec. Seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2 uri pop. v dvorani po cerkvi.